

Ona yurti - oltin beshig

TONG Yulduzi

№27 (66360)
2002 yil
1 iyul,
dushanba
Sotuvda
erkin narxda

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqq boshlagan

Aziz bolajonlar,
xabaringiz bor, 27 Iyun
kuni Respublikamizda
Matbuot va
ommaviy
axborot
vositalari
xodimlari kunini keng
tantana qildik.
Respublikamizda nashr
etilayotgan ko'plab
gazetalar, jurnallar,
televideniye va radio
xodimlarini
kasb
bayramlari
bilan qizg'in
muborakbod
etdik.

Bu kun
nafaqat jurnalist
ota-onalaringiz,
aka va
opalarining, ular
izidan borib,
maqola va xabarlar
yozishni mashq
qilayotgan siz
ijodkor o'g'il-
qizlarning ham
ayyomingizdir...

Shahnoza
Oydinova, Mahmudjon
Azimov, Gulruhbegim
Odashboyeva, Dilrabo
Do'stqobilova, Nigora
Eshimova, Hilola
Abdurahmonova, Dilnoza
Botirova, Zamira
Ahrorova, Nurbek
Ungarov, Zulfizar
Sodiqova, Kamola
Ubayeva, Qizlarxon
Yo'ldosheva, Durdona

Avazova,
Feruza
Obidova,
Nazokat
Umarova, eh-
he, ro'yhatni yana ancha
davom ettirishimiz mumkin.
Gazetamizni muntazam
o'qib boradigan

o'quvchilarga bu
nomlar juda yaxshi
tanish bo'lishi
kerak. Ular bizning
yosh muxbirlarimiz, «Tong
yulduzi» qoshida faoliyat
ko'rsatayotgan «Istiqlol
umidlari» to'garagining

a'zolari dirlar.
Gazetamizning o'qimishli
chiqishi, dolzarb
mavzudagi maqola
va xabarlarga boy,
eng muhimi, siz
muxlislarning
talab va didingizga mos
bo'lishida bu
tengdoshlaringizning ham
xizmatlari bisyor. Ular she'r
va hikoyalari, chizgan
rasmlari, handa,
topishmog'u
boshqotirma-
lari bilan
sahifalarimizni
yanada
boyitishga,
mazmunan
rang-barang
qilishga o'z
hissalarini
qo'shib
kelishyapti.

Fursatdan
foydalanib,
izlanuvchan,
yangilikka intiluvchan
bu ijodkor bolalarni
ayyomlari bilan
samimiy qutlaymiz. Ular
orzulagan murakkab,
sermashaqqat, shu bilan
birga o'ta mas'uliyatli va
sharaflil jurnalistlik
kasbining egasi
bo'lishlariga tilakdoshmiz.

Ko'ring, havas qiling,
ulardek bo'lishga intiling!
Zero, ertangi kunimiz,
kelajagimiz siz bolajonlar
qo'lida.

Feruza JALILOVA.

AYTOMINGIZ MUBORAK, YOSH QALAMKASHLAR!

Harakat xavfsizligi oyligi

Transport bizning uzog'imizni yaqin qiluvchi vositadir.

Gohida manzilimizga tezroq yetib borishga shoshilamiz. Mashina qatnaydigan yo'llardan ehtiyotsizlik bilan o'tamiz. Ammo tezlik bilan kelayotgan transportni darhol to'xtatib bo'lmazligini bilamizmi?

Ha, bilamiz. Bilib turib, yo'l qoidasini buzamiz. Buning oqibatida birinchi navbatda o'zimizga, qolaversa, yaqinlarimizni haydovchiga jabr qilamiz. Mana shunday yo'l transport

hodisalarini oldini olish va kamaytirish maqsadida yo'l transport xodimlari ko'p yaxshi ishlarni amalga oshirishyapti.

Shu yilning 15 iyunidan 15 iyuliga qadar Respublika miqyosida «Diqqat piyoda» tadbiri o'tkazilyapti.

Ushbu tadbir joylarda qanday o'tayotganligi bilan qiziqib, Ichki Ishlar Bosh Boshqarmasi, yo'l harakat xavfsizligi boshqarmasi, targ'ibot bo'limi xodimi, militsiya podpolkovnigi Shuhrat aka G'ulomovni suhbatga tortdik:

- Yo'l transport hodisalarini oldini olish maqsadida «Harakat xavfsizligi oyligi»ni o'tkazish an'anaga aylanib qoldi. Bunga sabab yo'llarda harakatlanish tobora ko'payib borayotganligi bo'lsa, yana biri piyodalar ishtirokida yo'l transport hodisalarining sodir etilayotganligidir.

Faktlarga murojaat qiladigan bo'lsak, 2002 yilning besh oyi mobaynida Toshkent shahar hududida 984 ta yo'l transport hodisasi ro'yhatga olingan. Sodir etilgan ushbu ko'ngilsiz hodisadan 674 tasi yoki 68,5 foizi piyodalarni transport urib yuborish turini tashkil etadi. Buning oqibatida 73 nafar piyoda hayotdan erta ko'z yumgan. 625 nafari esa tan jarohati olgan.

Piyodalar aybi bilan shahar hududida 272 ta yo'l transport hodisasi

ro'yxatga olingan bo'lib, ularda 26 nafar inson halok bo'lgan. 252 nafari tan jarohati olgan.

Bolalar ishtirokidagi 197 ta yo'l transport hodisasi ro'yxatga olingan. Ularda

bola hayotdan erta ko'z yumgan va 102 nafari tan jarohati olgan.

Tan jarohati olganlarning aksariyati bir umrga mayib bo'lib qolayapti. Mana shunday ko'ngilsiz

tadbiri har bir mahallada navbatma-navbat o'tkazilyapti. Bunda mahalla oqsoqollari, ot-onalar, pedagoglar va albatta bolalar ham ishtirok etishyapti.

Yaqinda shahrimizning «Gulobod» mahallasida ana shunday tadbir o'tkazildi. Kattalar kabi bolalar ham o'zlarini qiziqtirgan savollariga javob oldilar.

Bu kabi tadbirlar oromgohlarda ham o'tkazilyapti.

Radio, teleekran orqali ham targ'ibot ishlari olib borilyapti.

Bunday tadbirlar albatta mahalla oqsoqollari, maktab

YO'LGA QARANG, MASHINA!

to'rt nafar bola hayotdan erta ko'z yumgan bo'lsa, 198 nafari tan jarohati olgan.

Bundan tashqari, bolalarning aybi yoki ehtiyotsizligi oqibatida sodir etilgan 104 ta noxush hodisada olti

voqealarni oldini olish maqsadida «Diqqat piyoda»

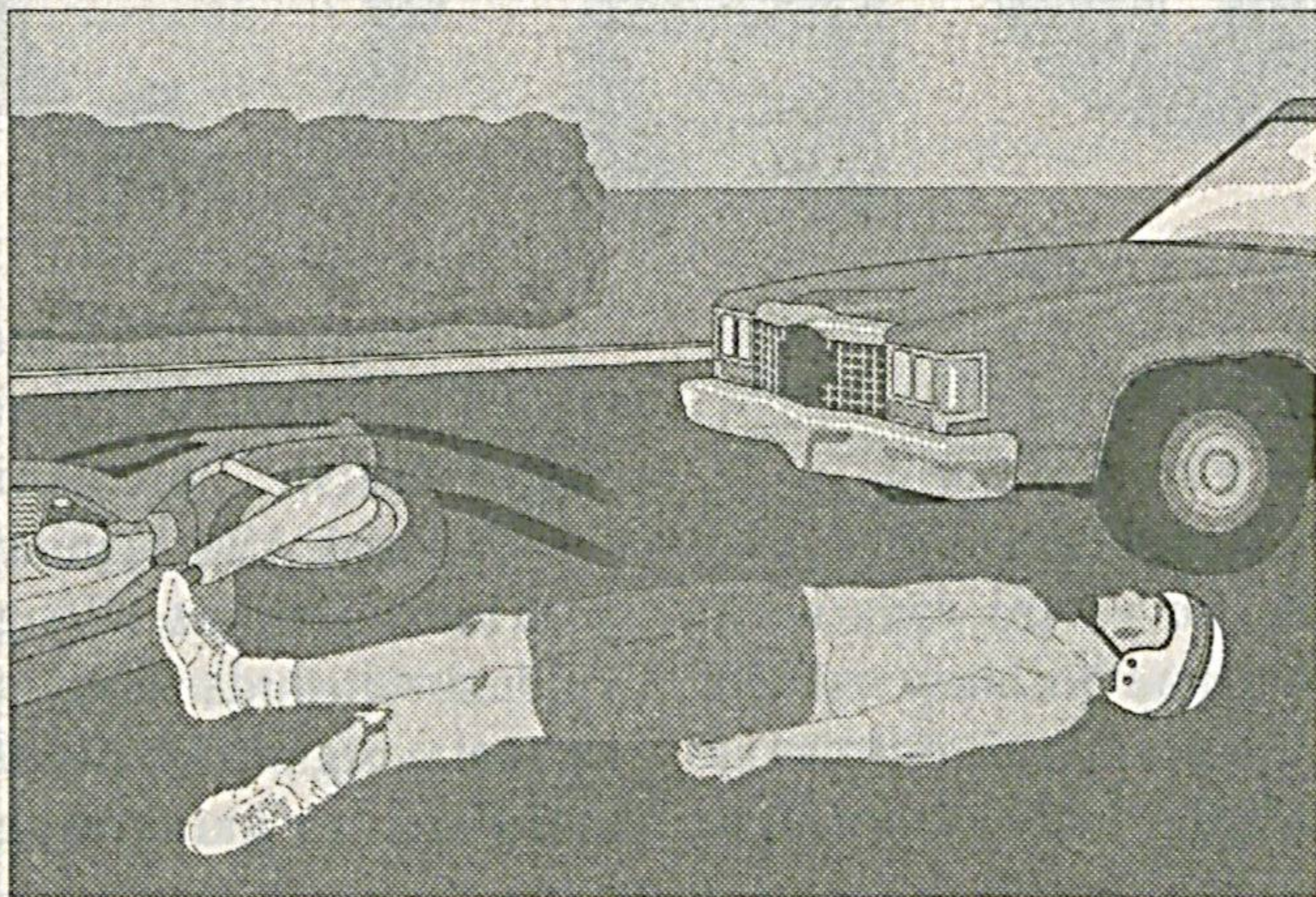
jamoasi bilan birgalikda o'tkazilishi o'ta muhimdir.

O'ylaymizki, bunday oyliklar, aholi o'rtasida olib borilayotgan tushuntirish ishlari, yo'llarda transport hodisalarini birmuncha bo'lsa-da, oldi olinadi.

O'z hayotimiz va o'zgalar hayotini saqlaylik. Bu bizga shior bo'lsin.

Feruza

SOYIBJON qizi.

Avtomodel- 2002

Xalq ta'limi Vazirligiga qarashli Respublika o'quvchilar texnik ijodiyot Markazi o'quvchi- yoshlar o'rtasida sport- texnika turlari bo'yicha Respublika miqyosidagi musobaqalarni o'tkazdi.

Musobaqada Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shahri va viloyatlardan kelgan eng iqtidorli bolalar o'z modellari bilan ishtirok

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati homiyligidagi Bolalar tashkiloti, Jismoniy tarbiya va sport qo'mitasi, O'zbekiston Respublikasi mudofaaga ko'maklashuvchi «Vatanparvar» tashkiloti hamda Respublika o'quvchilar texnik ijodiyot Markazi bilan birgalikda o'tkazilgan avtomodel musobaqasida albatta g'oliblar aniqlandi.

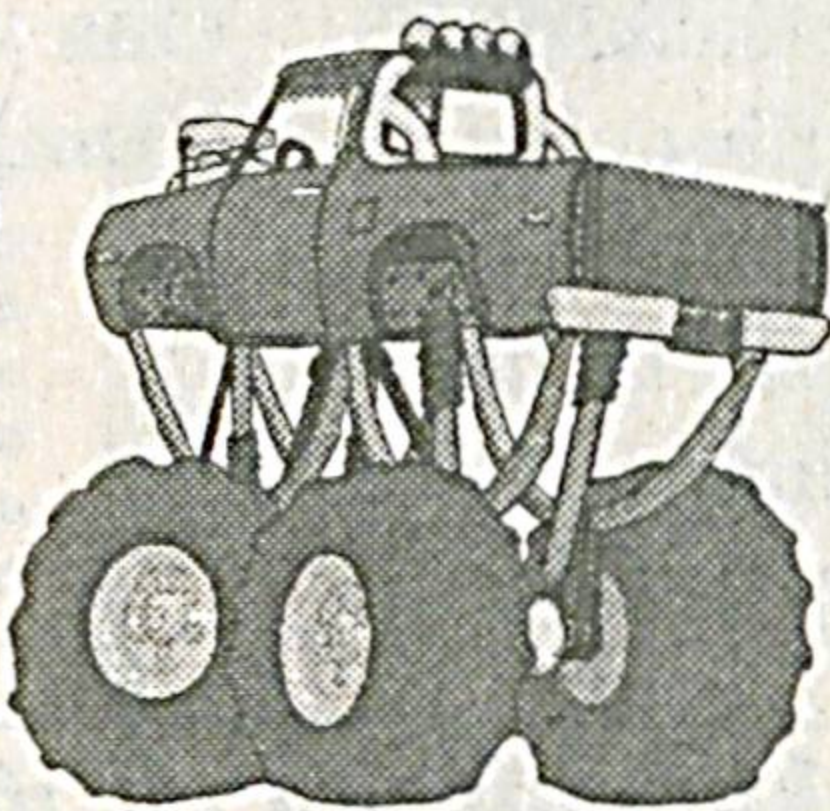
AVTOMODELCHILAR SAMARQANDDA

etdilar.

Samarqand shahrida o'tkazilgan avtomodel musobaqasiga o'quvchilar puxta tayyorgarlik ko'rishibdi.

Musobaqada 65 nafar o'quvchilar ishtirok etib, besh yo'nalish bo'yicha bellashdilar.

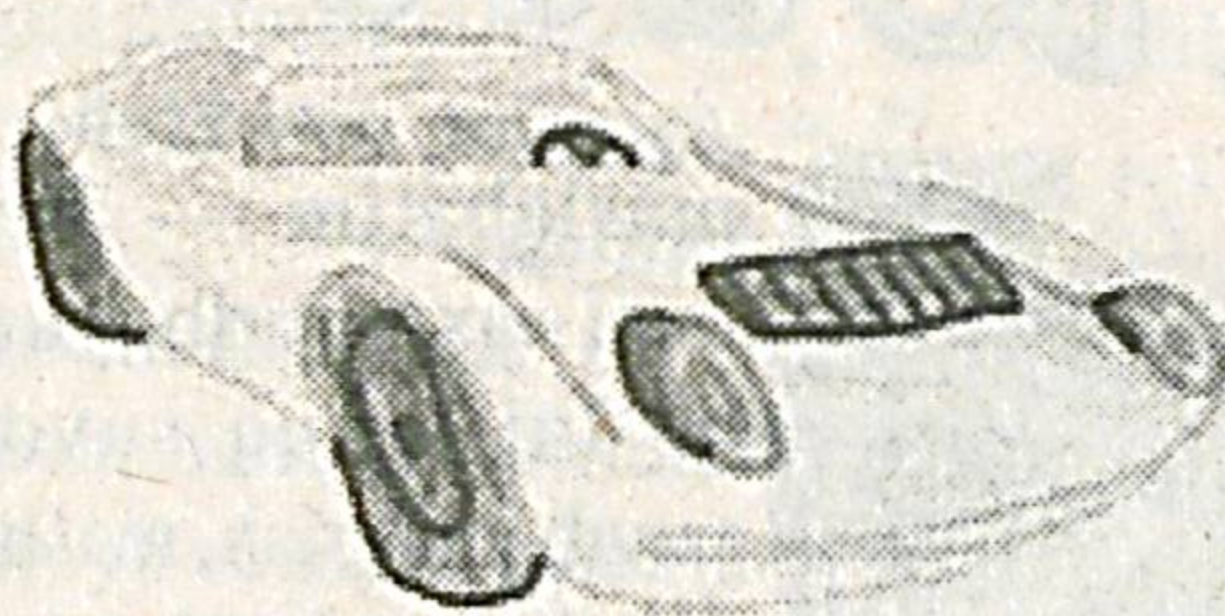
Jumladan, YE- 2 (2,5 sm.) kordli poyga, AM- 2 (2,5 sm.) kordli aeromobil, K- 2 (2,5 sm.) kordli nusxa avtomobili, TEMP (2,5 sm.)

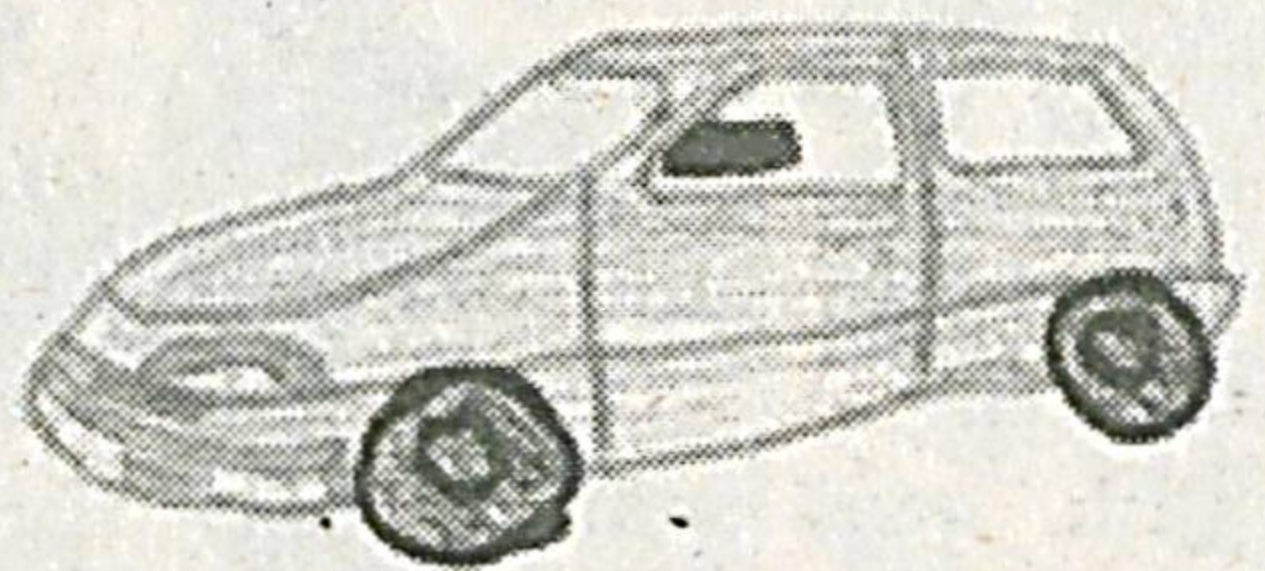
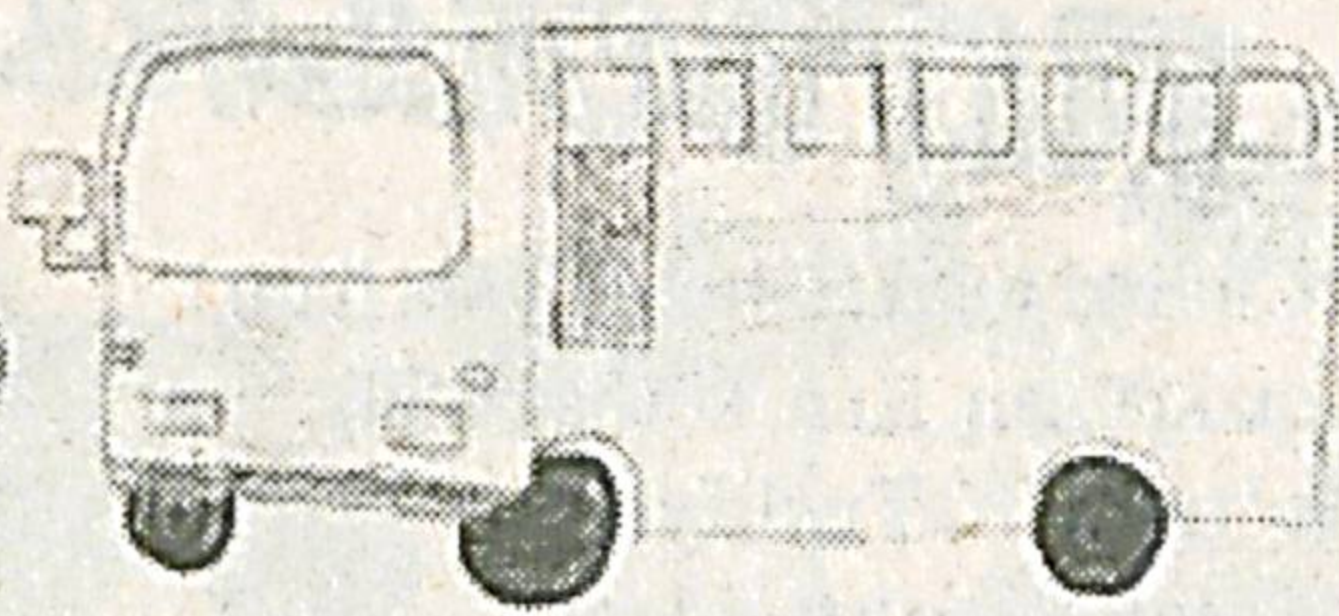
Avvalo avtomodelning tashqi ko'rinishi, sifati, uning tezligi va bejirimligiga e'tibor qaratildi.

Hay'at a'zolari jamoa bo'yicha Andijon viloyatining ixtirochi

avtomodelchilarini birinchi o'ringa munosib deb topishdi. Ikkinchi o'rin samarqandlik bolalarga va uchinchi o'rin namanganlik avtomodelchilarga nasib etdi.

Akmal Ikromov tumanidagi 193-maktab o'quvchisi Nozimaxon UBAYDULLAYEVA o'zi sevgan mashina rusumlarini qog'ozga tushiribdi.

kordli poyga va TEMP (2,5 sm.) «Posilka» modeli turlarida o'z avtomodellarini ishga soldilar.

Musobaqadan maqsad, avvalo bolalarning bo'sh vaqtlarini unumli o'tkazish, ularning ixtirochilik qobiliyatlarini yanada o'stirish va albatta avtomobil sportini rivojlantirishdir.

Xalq ta'limi vazirligi, Respublika

Hozirda nafaqat o'g'il bolalar balki qizlar ham avtomobilga juda qiziqishadi. Avtomobil turlarini ixtiro qilishga oshiqishadi.

Ajabmas, kelgusida Damas, Tiko, Neksiya, Matizlar qatorida yana ko'plab o'zbek tamg'asi bosilgan avtomobillar dunyo keza.

Sardor TUROPOV,
Alisher ABDULLAJONOV.

Prezident asarlarini o'rganamiz

MILLIY ISTIQLOL G'OYASI: ASOSIY TUSHUNCHA VA TAMOYILLAR

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda.)

To'rtinchidan, mahalliy hokimiyat va fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlarining faoliyat doirasini kengaytirish, ularga davlat vakolatlarining bir qismini bosqichma-bosqich o'tkazib borish, nodavlat va jamoat tuzilmalarining huquq va mavqeini oshirishni ko'zda tutadigan «Kuchli davlatdan — kuchli jamiyat sari» konsepsiyasini hayotga joriy qilish.

Bu — odamlarning siyosiy ongi, siyosiy madaniyati va faolligi yuksalib borgan sari, davlat vazifalarini nodavlat tuzilmalar va fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlariga bosqichma-bosqich o'tishi, mahallalarning nufuzi va mavqeining oshishi, ularga ko'proq huquqlar berilishi demakdir.

Beshinchidan, davlatning islohotchilik vazifalarini demokratik talablar asosida, xalqimiz va jamiyatimiz manfaatlariga mos holda amalga oshiradigan iste'dodli, izlanuvchan, chuqur bilimli va yuksak malakali, Vatanga, ona zaminimizga sadoqatli yosh kadrlarni tanlash, joy-joyiga qo'yish va yangilashga imkon beradigan tizimni takomillashtirish.

Bu — hech qaysi zamonda osonlikcha hal bo'lmaydigan, odamlarning tafakkuri va dunyoqarashi o'zgarishini taqozo etadigan, odatda sub'yektivizm, manfaatparastlik, mahalliychilik, urug'-aymoqchilik kabi ko'p-ko'p illatlarni bartaraf etish, jamiyatni tubdan yangilashni talab qiladigan murakkab jarayondir.

Iqtisodiy sohada:

Iqtisodiyotning barcha soha va tarmoqlarida erkinlashtirish jarayonini izchillik bilan amalga oshirish va olib borilayotgan islohotlarni yanada chuqurlashtirish, xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning mustaqilligini oshirish, tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish yo'lidagi mavjud to'siqlarni bartaraf etish — bu sohadagi o'zgarishlarning asosiy yo'nalishlaridir.

(Davomi bor).

KATLAR TEGIRMONI

ASR KUSHANDASI

26-iyun Xalqaro giyohvandlikka qarshi kurash kuni munosabati bilan oyna'y jahon orqali juda ko'plab ko'rsatuvlar namoyish etildi. Ayniqsa «Yoshlar» telekanali orqali namoyish etilgan Asror Abrorxo'jayevning «Jar yoqasida» ko'rsatuvining bu safargi soni menda juda katta taassurot qoldirdi. Umuman olganda ularning barcha ko'rsatuvlarini muntazam ravishda ko'rib boraman. Undagi yoshlarning, aka-opalarimizning bilib-bilmay qilib qo'ygan xato ishlari va ularni keyinchalik pushaymon bo'lishlari yoki yana boshqatdan shu yo'lga kirib qolishlari meni tashvishga qo'yadi. Albatta Giyohvandlik asr kushandasi, bu yo'lga kirib qolgan har bir insonning ertasi, kelajagi yo'q hisoblanadi, bu odam nafaqat o'zini, balki oilasini, qarindosh-urug'larini-yu yoru-birodarlarini tashvishga solib qo'yishlarini bilisharmikin?

Shu orqali buzilib ketayotgan oilalar, yetim bo'lib qolayotgan bolalarning keyingi qismati qanday bo'larkin? Ular ham tarbiya ko'rmasdan, keyinchalik otasining yoki onasining bu mash'um ishlarini qaytarmaydi, deb kim kafolat bera oladi? Biz yoshlar ana shu narsani takrorlamagan holda o'zimizni bunday nopok yo'llardan tiyishimiz, ota-onamizning gaplaridan chiqmasligimiz kerak.

Feruza TURSUNBOYEVA,
Parkent tumanidagi 27-o'rta maktabning 9-sinf o'quvchisi.

Mening fikrim kasb tanlash xususida. «Ko'pchilik bolalar voyaga yetgunga qadar ko'p kasblarni tanlab chiqishadi. Kichikligida kimdir shifokor bo'lishni yoqtirgan bo'lsa, vaqt o'tgach bu

ko'rinadigan - Guli Ikromova, Yulduz Ochilova va Yulduz Oripovalarga juda-juda havasim keladi. Ulardek bo'lsam deyman. Hozirda 7 -sinfni a'lo

MEN SEVGAN KASB

kasbdan qaytib, yana boshqa bir kasbni yoqtirib va oxiri shu kasb egasi bo'lib ketadilar», deyishadi ko'pchilik kattalar.

Menda ham xuddi shunday holat, jarayon bo'lib o'tgan. Dastlab prokurorlik, keyin o'qituvchilik, keyin esa chevarlikni yoqtirib qoldim. Lekin, vaqt o'tishi bilan jurnalist bo'lishga havasim ortdi. Oyna'y jahonda har kuni yoqimli chehra, tabassum va shirin so'zlari bilan

baholarga tugatdim.

Hali maktabni bitirguncha yana nechta kasbni tanlab chiqasan, dersiz. Yo'q, aslo. Men ushbu qarorimda qat'iy qolaman.

**Dilimda bitta orzu,
Jurnalist bo'lmoqchiman.
Ona yurtim, xalqinga,
Xizmatim qilmoqchiman.**

Nilufar MALLAYEVA,
Farg'ona viloyati,
Bag'dod tumani,
1- maktab o'quvchisi.

Bir maktabdan qo'sh maktub

Men o'rtoqlarim bilan shu kunlarda bo'lib o'tayotgan futbol bo'yicha Jahon chempionatini muntazam kuzatib borayapman.

o'zimni chiniqtirmoqdaman. Futbolchi bo'laman, degan bolalarga

FUTBOLCHI BO'LAMAN

Chunki men futbolga juda ham qiziqaman. Kuni kecha bo'lib o'tgan Turkiya va Braziliya o'rtasidagi murosasiz uchrashuv juda katta taassurot qoldirdi.

Eh, qani endi bizning O'zbekiston futbol jamoamiz ham shunday o'yinlar ko'rsatib, futbol muxlislarini lol qoldirsa...

Kelajakda men ham futbolchi bo'lmoqchiman. Buning uchun hozirdanoq sport bilan shug'ullanib,

maslahatim — har kuni saxar turib, yuz-qo'lni sovuq suvda yuvib yugurish, mashq qilish kerak. Ertalab havo toza bo'ladi. Bu inson uchun foydalidir. Toza havodan nafas olgan inson esa hamisha sog' va baquvvat bo'ladi. Men ko'proq Mirjalol Qosimov, Ronaldo, Luvish Figo, Gabriyel Batestuta kabi futbolchilarga o'xshashni juda ham istayman.

Usmonjon RAHMONOV,
shu maktabning
5- «G» sinf o'quvchisi.

GULLARDAN ZAVQ OLAMAN

Men Toshkent tumanidagi Akmal Ikromov nomli 19-maktabning 7- sinfini a'lo baholar bilan yakunladim.

Mana, yozgi ta'tilning ham bir oyi o'tib boryapti. Men ta'tilni uyda o'tkazishni yaxshi ko'raman.

Mahallamiz hech qanday oromgohdan qolishmaydi. Uyimizda ham men uchun yetarli yumush bor. Avvalo onamning uy ishlarida ko'maklashaman.

Bundan tashqari kattagina issiqxonamiz bor. Unda Gollandiyadan keltirilgan gul ko'chatlarini ekkanmiz.

Gul nihoyatda nozik bo'ladi. Uni ehtiyotlab parvarish qilish kerak.

Shuning uchun ham bo'sh vaqtimda issiqxonaga kirib, gullar tagini chopishda, sharbat berishda ota-onamga, aka-opamga yordamlashaman.

Bilasizmi, bir-biridan chiroyli ochilgan gullarni ko'rib, kayfiyatingiz ko'tariladi. Dunyo ko'zingizga yanada go'zal bo'lib ko'rinadi. Bu go'zallik sizni yaxshilarga va yaxshiliklarga yetaklaydi.

Shahnoza

SAIDOLIMOVA,

Toshkent viloyati,

Toshkent tumanidagi

A. Ikromov nomli

19- maktabning

8- sinf o'quvchisi.

Shofirkon tumanidagi tarbiyaviy ishlar markaziga qarashli «Badiiy o'qish» to'garagiga kitobsevar, ijodkor

o'quvchilar qatnashadi.

Bu to'garak Abu Ali ibn Sino nomli 11- maktabda tashkil etilgan. Unga tuman maktablari o'quvchilari jalb qilingan. To'garak ikki guruhga bo'lingan.

To'garagimizdagi o'quvchilar she'r, maqola

va hikoyalar mashq qilib turishadi. Ulardan biri 11- maktabning 5- sinf o'quvchisi Feruzaxon

beri qatnashadi.

Kelajakda to'garagimiz qizlaridan Zulfiyaxonimu Oydingxonlar yetishib chiqsalar ajabmas.

TO'GARAGIMIZ QIZLARI

Inobat

HUSENOVA,

Buxoro viloyati,

Shofirkon tumanidagi

«Badiiy o'qish»

to'garagi rahbari.

Rustamova ikki yildirki she'rlar yozadi. Feruzaxon adabiyotga qiziqishi bilan birga 5- sinfni faqat a'lo baholarga yakunladi.

Uning dugonasi Maftuna Hamroyeva ham a'lochi. U ham to'garakka ikki yildan

KITOB

A'lo o'qib doimo,
Seni sevaman kitob.
Doim dildan ardoqlab,
Deyman misoli oftob.

Sendan bilim olaman,
Burro- burro fikrlab.
She'r, hikoya o'qiymen,
Ezgu, odob, xulq izlab.

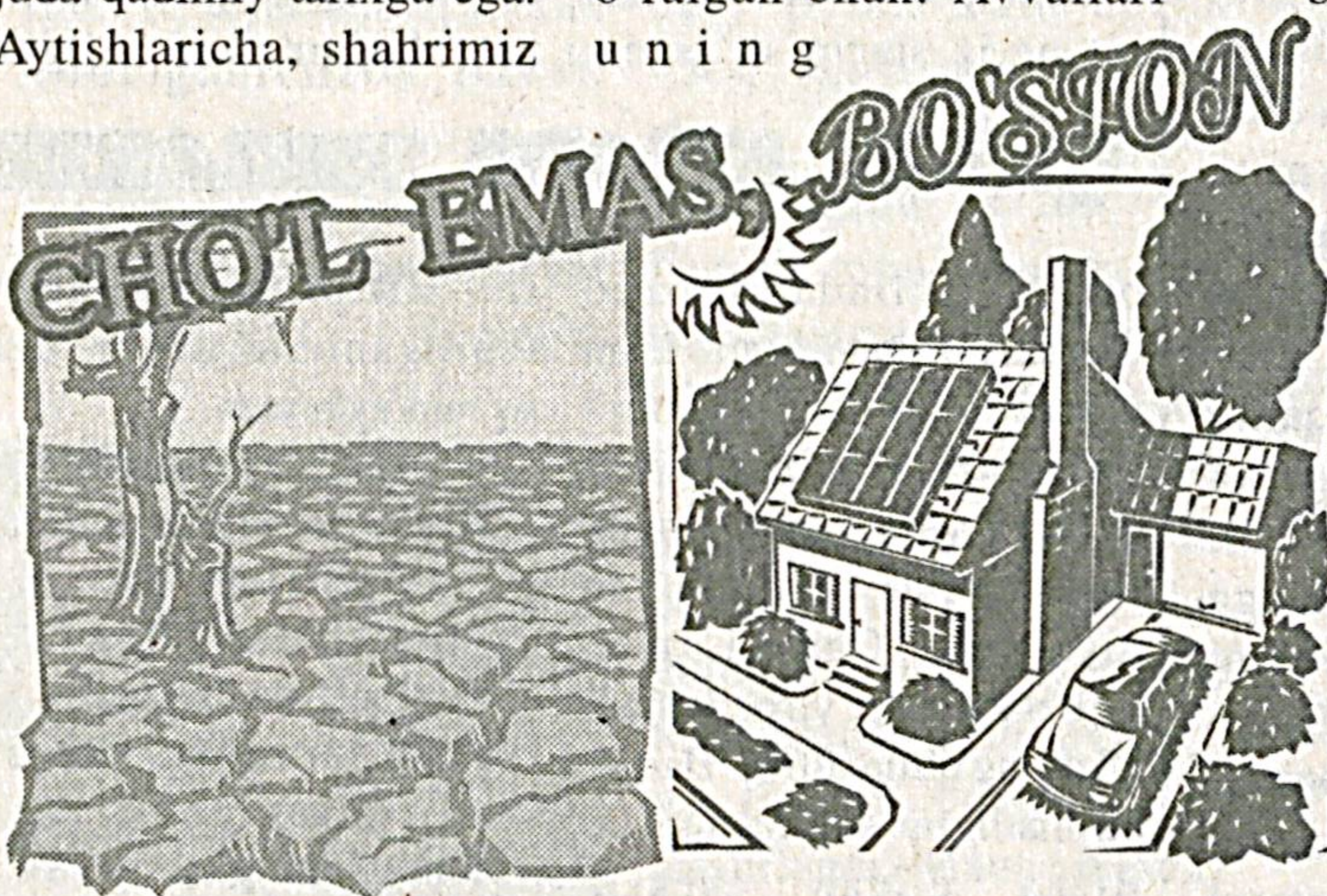
Feruza RUSTAMOVA.

BUVIJONIM

Buvijonim mehribonim
Uyimizning parisi.
Yashnab ketar o'tirsalar,
Uyimizning to'risi.

Maftuna HAMROYEVA.

Bizning go'zal Qarshi - baland devorlar bilan tobora go'zallashib juda qadimiy tarixga ega. o'ralgan ekan. Avvallari borayapti. Cho'l Aytishlaricha, shahrimiz u n i n g b o ' s t o n g a ,

g u l i s t o n g a aylangan. Baland binolar, go'zal hiyobonlar, turli bilim yurtlari qurilib, ishga tushgan.

B u g u n shahrimizga kelganlar uni tanimay qolishadi. Yuz marta gapirgandan, bir ko'rgan afzal,

deyishadi. Keling, ko'ring, mehmonimiz bo'ling.

Gulnora

MAJIDOVA,

Qashqadaryo viloyati,

Qarshi shahri.

XIV- XVII asrlar oralig'ida bunyod bo'lgan ekan. Qarshi atrofi d u s h m a n l a r d a n himoyalaniish uchun baland

nomi Nasaf deb yuritilgan.

Qarshi shahrimizni ko'rmaganlar uni cho'l deyishadi. Yo'q, sira cho'l emas. Hozirda Qarshimiz

BITTA KITOBNI DEB...

Sinfda eng janjalkash bola sifatida nom qozonganimni o'zim ham bilaman. Ko'p bora darslarda ustozlarimning ham, sinfdoshlarimning ham g'ashiga tegadigan darajada qiliqlar qilib, direktorga ham tanilib qolganman. Endi maktabni bitirib ketayotganimda bu menga boshqacha ta'sir qilyapti. Nima uchundir hech maktabni tark etgim kelmayapti. Oxirgi marta dilini og'ritganim — kutubxonachi Nazira opaning chehrasini ko'z oldimdan sira ketkaza olmayapman. Nazira opa menga hech narsa qilmagandi. Faqat bittagina «aybi» mendan kutubxonadan olgan badiiy kitoblarni topshirishimni iltimos qilgani, xolos. Aslida-ku kitob o'qishga qiziqmayman. Adabiyot o'qituvchimiz keyingi darsga badiiy kitoblar olib kelinglar, degani uchungina kitob olgandim. Hozir u kitoblarni qayerdaligini bilmayman ham. Shuni to'g'ri tushuntirsam ham bo'lardi, Nazira opa meni tushunardi. Lekin zarda bilan og'zimga kelganini qaytarmay gapirdim. Ular indamadilar. Lekin qattiq ranjiganlari ko'zlaridan sezilib turardi. Sinfdoshlarim menga ajablanib qarashardi. Meni shu darajaga boradi, deb o'ylashmagan bo'lsa kerak. Mana, guvohnoma ham qo'limga tegdi. Hammasi «mehnatimga» yarasha qo'yilgan baholar. Endi maktab bilan butunlay xayrlashdik. Har kuni maktabim oldidan o'taman. O'tamanu ko'z oldimga

Nazira opa keladi. O'shanda ular «Meni o'rnimga o'z onangni qo'yib ko'rib, keyin gapirgin», deganlarida bu so'zlarni parvoyimga ham keltirmagandim. U vaqtda aqlning emas, jahlning quli edim. Endi o'ylab qaragam, agar birov meni onamga shu xildagi muomalani qilsa bormi?..

Men Nazira opadan kechirim so'ramoqchiman. Bilaman, bu ishim kechirishga arzimaydi. Lekin baribir so'rashni lozim topdim. Iltimos, meni kechiring.

JAVLON.

Ustozlarni ko'klarga ko'tarib maqtaymiz, ular haqda she'rlar yozib, qilgan va qilayotgan ezgu ishlarini madh etib, qo'shiqlar aytamiz.

Ba'zan o'ylab qolaman. Ularni buyuk zot deb bilamizu bir og'iz shirin so'zimiz,

QABUL AYLANG UZRLARIM

bergan bilimlarini a'lo darajada o'rganishimiz bilan ularni shod etamizmi? So'zlarini g'animat bilib, qadriga yetamizmi? Mana shu savollar meni mudom qiynaydi. Chunki men ustozlarimdan yiroqdaman. Ularning qimmatli so'zlarini, nasihatlarini sog'inyapman. Bizga qilgan cheksiz xizmatlarini eslab, ularga qalban cheksiz rahmatlar aytaman.

YO MENI TANLA, YO ULARNI

Ismim Ozoda, bu yil 7 - sinfga o'tdim. Yozgi ta'tilni juda sevaman. Chunki ta'tilda bemalol xolalarimnikiga, ammamnikiga borib, dam olishim mumkin-da. Lekin shu o'rinda o'tgan yil qilgan qilmishlarim uchun bir qizdan kechirim so'ramoqchiman. Uning ismi Maftuna. U xolamning qizi. O'tgan yoz ularnikida 10-15 kunga dam olishga bordim. Maftuna bilan tengdosh bo'lganligim sabablimi, ularning uyiga borsam

zerikish nimaligini bilmasdim. Maftuna bilan mazza qilib o'ynardik. Lekin uning mahallasidagi dugonalari menga yoqmasdi. Ochig'i Maftunani ulardan qizg'onardim. Maftuna esa nima qilishini bilmasdi. Shunda shartta: «Agar ular bilan o'ynasang, ularni desang, men uyimga ketaman», dedim. Mehmon bo'lganim uchun istihola qildimi, har holda ular bilan gaplashmay, vaqtini men bilan o'tkazdi. Kunlar o'tib, men uyga qaytdim...

Bir kuni bizni ko'rgani xolam keldilar. Ancha suhbatlashgach, birdan menga: «Ozoda, nima ishlar qilib ketding. Maftuna ko'chadagi dugonalari orasida yakkalanib qoldi-ku. Hech kim uni davrasiga qo'shmay qo'ydi. Qarindoshingni oldiga bor deb, hatto salomlashishni ham istashmayapti», dedilar. Keyin oyimga yuzlanib: «Kuni bilan uyda. Zerikib o'tiradi. Hozir birga olib kelmoqchiydim, xohlamadi», dedilar. Mening qulog'imga qolgan gaplari kirmadi. Qilgan aybimni tushunib yetdim. Faqat Maftunani o'ylardim. Unga naqadar qiyinligini his etib, yordam berish yo'lini qidirardim.

Mana, bu yil ham yozda eng avval ularnikiga bormoqchiman. Maftunadan, dugonalaridan uzr so'rab, ular bilan do'stlashmoqchiman. Axir dugonamning dugonasi menga ham do'st bo'ladi-da. Lekin buni juda kech tushundim. Endi meni kechirishsa bo'lgani. Maftuna, meni kechir!

OZODA,
Toshkent.

Sahifani Ma'suda ABDUQODIR
qizi tayyorladi.

Yozimiz soz o'tmoqda

O'lkamizda ayni yoz, o'quvchilarning ta'til kunlari qizg'in pallada. Ko'pchilik tengdoshlarimiz tog' yonbag'irlarida joylashgan oromgohlarda, so'lim go'shalardagi dam olish maskanlarida xordiq chiqarmoqdalar. Shuningdek, shahrimizning ayrim umumta'lim maktablari qoshida ochilgan yozgi oromgohlar ham bolajonlar bilan gavjum.

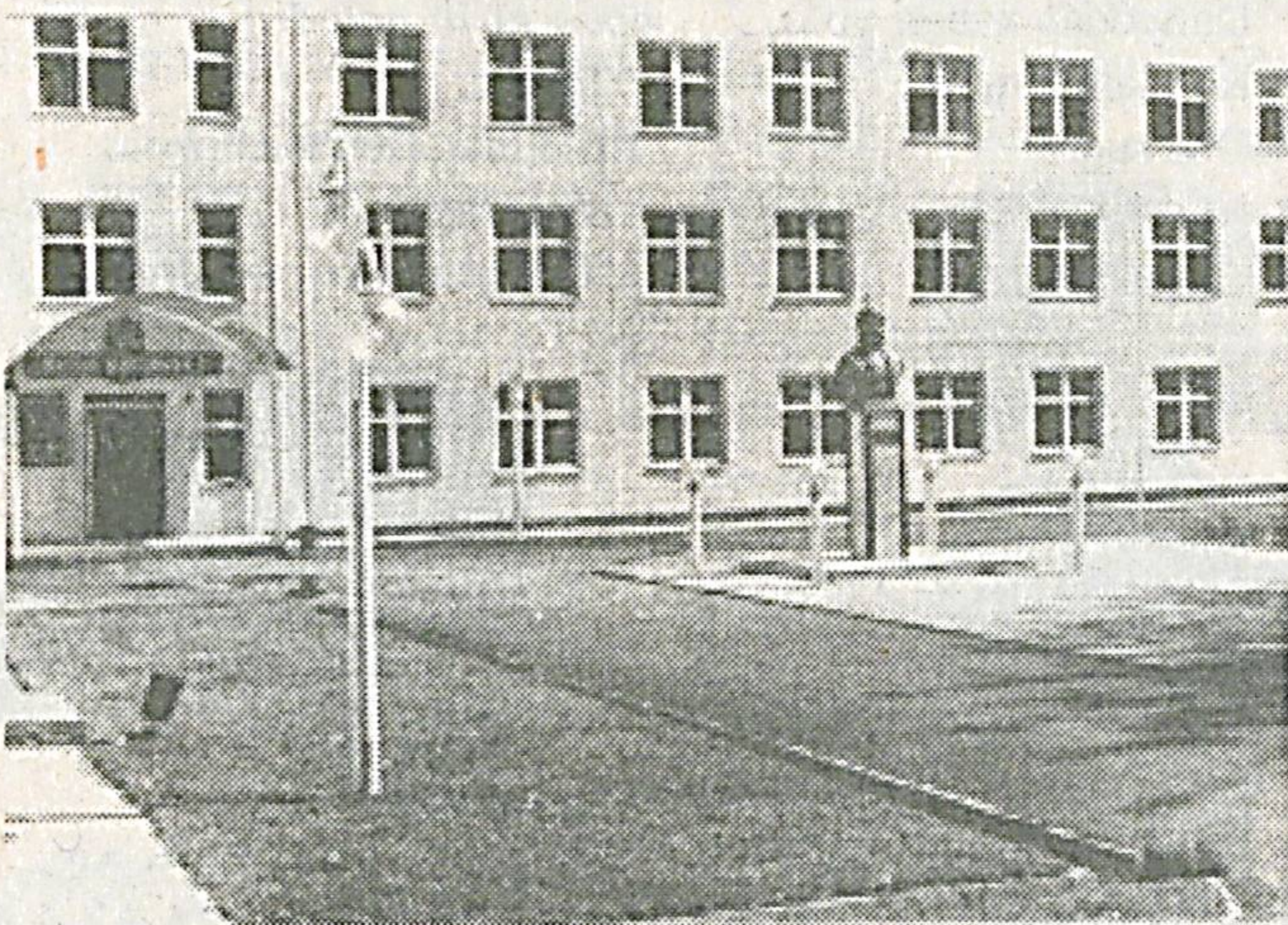
Jumladan, poytaxtimizning Mirzo Ulug'bek tumanidagi Amir Temur nomli 112-maktab qoshida tashkil etilgan «Gulzor» oromgohi ham kichkintoylarning shodon ovozlari, kulgulari bilan to'lib-toshgan.

- «Gulzor» imiz 100dan ziyod o'g'il-qizni o'z bag'riga oldi,-deydi maktabning mehnat ta'limi o'qituvchisi, oromgoh rahbari Munira opa Ibragimova. - Bu yerda dam oluvchi bolalarning sonini inobatga olgan holda 5 ta guruh tashkil etdik. Ularning har biri turfa gullarning nomi

bilan ataladi. Bizning asosiy maydonchasi esa butun maqsadimiz yozgi ta'til yozgi ta'til davomida kunlarida bolalarni bo'sh o'quvchilar ixtiyorida qo'ymaslik va bekorchi bo'ladi. ishlar bilan Turli tadbirlar, sport

ISMI JISMIGA MONAND

«GULZOR»

Amir Temur nomidagi 112 - maktabning tashqi ko'rinishi ana shunday.

shug'ullanishlariga yo'l qo'ymay, sog'lom, baquvvat qilib tarbiyalashdan iborat. Oromgohimizda tikish, to'qish, musiqa, rassomchilik singari bir qator to'garaklar faoliyat yuritmoqda. Sport

bellashuvlari o'tkazishga ham alohida ahamiyat beryapmiz. Kuni kecha «Sog' tanda, sog'lom aql» shiori ostida sport musobaqalari bo'lib o'tdi. Ushbu musobaqada har qaysi guruhdan 10 tadan ishtirokchi tanlanib, juft-juft bo'lib musobaqaning besh xil sharti bo'yicha bellashdilar. G'olib bo'lgan guruh oromgoh ma'muriyati tomondan tegishli sovg'alar va Faxriy yorliq bilan taqdirlandi. Mana shunday tadbirlarni ko'paytirish va bolalarni unga ko'proq jalb etishni rejalashtiryapmiz.

Oromgohda dam olayotgan Nilufar Dadajonova ismli qizcha

bilan suhbatlashib, oromgoh haqidagi fikr mulohazalari bilan tanishdim:

-Men bu yerda birinchi marta dam olyapman. Menga «Gulzor»ning salqin tabiati, tarbiyachilarning e'tiboriyu yetakchilarning mehribonligi juda yoqadi. Aynan shu oromgohda dam olayotganimdan sira afsuslanmayman. Bu yerda ko'plab do'stlar orttirdim.

Jaloliddin ismli bolakayning quyidagi fikrlari ham bizni befarq qoldirmadi:

- Maktabimizda oromgoh tashkil etilganini do'stlarimdan eshitib, xursand bo'lib ketdim. Mana bir necha kundirki do'stlarim bilan miriqib dam olyapmiz. Turli ko'rik tanlovlarda ishtirok etib, muvaffaqiyatli o'rinlarni egalladik. Ayniqsa, musiqa to'garagidagi mashg'ulotlar musiqaga bo'lgan qiziqishimni orttirdi...

Bolalar bilan xayrlashar ekanmiz, maktab hovlisining turfa gullar bilan burkanganini ko'rib, oromgohning nomi bejiz «Gulzor» deb atalmaganiga amin bo'ldik. Bularning bari maktab ma'muriyati, xususan, maktab direktori Shoir opa Sulaymonova, o'qituvchilar jamoasi va o'quvchilarning mehnati samarasidir.

Dilafruz

XUDOYBERDIYEVA.

Kim epchilu kim chaqqon?...

QOVOQVOYNING

(2 pardali, 7 ko'rinishli ertak. Yangi varianti.)

(Davomi.
Boshi o'tgan
sonda.)

**Chigirtka
bolasi:**

E, bolalar,
o'ylangiz,
Bizni aytib
qo'ymangiz.

**Ko'sak qurti
bolasi:**

Aytmay siz-a,
albatta.

Chigirtka bolasi:

Aytishmaydi, gap
bitta.

(Zalga quloq
solishadi.)

Ko'sak qurti bolasi:

A y t a m i z
deyishmoqda,
— Q a r a g i n
hammayoqda.

Chigirtka bolasi:

Endi qayga
boramiz,

U s h l a s h s a ,
yolboramiz.

(Ular o'ylab
q o l i s h a d i .
Qovunjon bilan
Handalak, Tarvuz
u l a r n i
u s h l a m o q c h i
b o ' l i s h g a n d a
«voydod»lab chap
berib qochishadi.
Biri yotgan
Qovoqvoyning
ustidan sakrab
qochadi.)

Qovunjon:

Semizlik qilib,
Nuqul yiqilib,
Yetolmading-a!

Tarvuz:

Naynovlik qilib,
Rosa yiqilib,
Tutolmading-a.

Handalak:

Ikkoving ham
bemaza,

Dahmaza-yu dahmaza.
(Qovoqvoy uyg'onadi.)

Qovoqvoy:

Uyqu bermaysanlar hech —
Yugurishib erta-kech.
Tinchimni buzasanlar,
Haryoqda kezasanlar.

Qovunjon:

Dunyodan xabari yo'q,
Ko'zlari lo'q,
O'zi suq.

(Birdan Qovoqvoyning
gorni esiga tushib ketadi.)

Qovoqvoy:

Ochib qolgandi qornim,
Muzlay boshlaydi burnim.
(Burnini ushlab ko'rsa,
oftobda terlagan bo'ladi.)

Qarang burnim terlasa,
Qornim ocharkan rosa.
Izlaysanlar hasharot.

Qovunjon:

Sen-chi izlaysan ovqat.

Tarvuz:

(Bolalarga murojaat
qilib.)

Bolalar, Sizga savol,
Javob beringlar darhol.
Hasharot kimga qarshi?
(Bolalarga bir oz qarab.)

Qoyil topdingiz yaxshi.

Qovunjon:

U hasharot - josussimon,
Doim keltirar ziyon.
Uya qo'ygan o'tloqqa,
Izg'ishadi haryoqqa.

Uchrasa meva, ekin
Yeyaberadi tekin.

Qayoqdasan, Handalak?

Handalak:

Buyoqdaman, ey tarrak.

Tarvuz:

Qani ketdik uchchovlon,
Bo'laylik hushyor,
chaqqon.

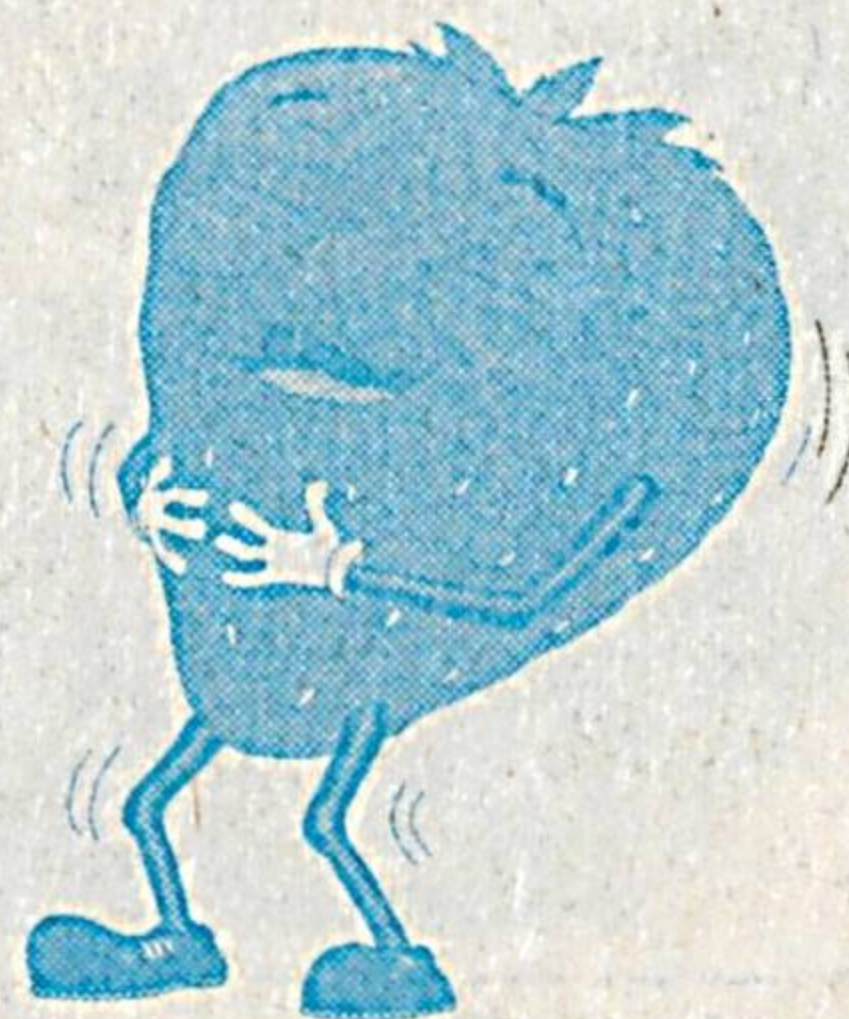
(Chopib chiqib
ketishayotganda Dehqon
bobo kirib qoladi.)

Tarvuz:

Keldilar, Dehqon bobom.

Ikkalasi:

Dehqon bobo, assalom.

Dehqon bobo:

(Alik olib bo'lgach.)

Shuni bilinglar, biroq,
Dalada ishlar chatoq.
Oralagan hasharot,
Bo'lish kerak ehtiyot.
Kirishinglar tez ishga —
Barchasini qirishga.
Kim mard bo'lsa chinakam,
Bizga beradi yordam.

Uchchalasi:

(Maqtanib, ko'krak kerib.)

Xo'p bo'ladi, bobojon,
So'zingizga kiramiz,
Qayda bo'lsa qiramiz.
Sira qo'ymaymiz tirik.
Ishimiz bo'lar yirik.

Dehqon bobo:

Yashanglar, barakalla,
O'tmasin fursat-palla.

Qovunjon:

Anavi yotgan Qovoq,
Yordam bermaydi biroq.

Tarvuz:

O'zi yordamga muhtoj.

Dehqon bobo:

Topinglar biror iloj.

Qovunjon:

Yo'limizga yurmaydi,
Ag'anaydi — turmaydi.

(Uni Qovoqvoy eshitib
qoladi.)

Qovoqvoy:

Nega turmas ekanman,
Nega yurmas ekanman.
Tur desangiz, turaman,
Yur desangiz, yuraman.

(O'rnidan turaman deb
yana yiqilib tushadi.
Boshqalar kulishadi, qo'l
siltab chiqib ketishadi, o'zi
yana amallab turadi.)

Qovoqvoy:

Qarang turdim amallab,
Uxlab qopman, hayollab.
(O'zi yakka.)

Kallam nega umrbod
Darsni qilolmaydi yod?
Yoki ichi bo'shmikan?
Miyamikan — go'shtmikan?
Nima o'qisam esdan —
Chiqib qoladi tezda.

(O'z boshiga do'qillatib
urib ko'radi, og'rigach «voy-
voy»laydi. Buni kuzatgan
holda G'ujumoy kirib keladi.)

G'ujumoy:

(Ashula aytadi.)

Mening otim G'ujumoy,
Oyimlar-chi Uzumoy.
Bilasanmi, Qovoqvoy,
Rosa shirinman o'zim.
Rosa pishganman o'zi,
Voy, voy Qovoqvoy,
Basharasi tovoqvoy.
Doimo xomxayolsan,
Bo'shanglarga misolsan.
Tanangda yo'qdir yog'ing,
Tortolmaydi oyog'ing.
Voy, voy Qovoqvoy,
Basharasi tovoqvoy.

Qovoqvoy:

(Uni quvlayman deb yiqilib
tushayozadi.)

Yuraginga sig'mas qil.

G'ujumoy:

Alam qilsa darsni bil,
Yordam desang, biz bormiz,
Yordamga biz tayyormiz!

Qovoqvoy:

Yordamingga zormasman,

SARGUZASHTI

Po'lat MO'MIN

Hech yalinib bormasman.
Ismim qo'yishsa Olim,
Darsni bilardim doim.

G'ujumoy:

Bunga aybdormas nom,
Pishmagan-da, kallang xom,
Ehtiyot bo'l, ey, Qovoq
Hasharot yomon balo,
Topolmasa-chi tomoq —
Seni yeydi avvalo.

Qovoqvoy:

Menga sira tegmaydi,
Bemazaman, yemaydi.
(Qo'lini yalab ko'radi.)
Ishonmasang yalab ko'r,
Terlasam-chi chiqar sho'r.
Hali ko'rdim birini,
Tashladi ko'z qirini.
Xo'sh, mana yemadi-ku,
Biroz demadi-ku.

G'ujumoy:

O'xshatganda tomoqqa,
Mo'ljallagan yemoqqa.

Qovoqvoy:

Hadeb demasdan «chi-chi»,
Vahma gapni qo'ysang-chi.
(Quvalashib chiqib
ketishadi. Handalak,
Qovunjon va Tarvuz kirib
keladi.)

Qovunjon:

Quvlar chog'ing Tarvuzjon,
Bo'lib ketding-a chaqqon.

Tarvuz:

Ikki bor yumaladim,
Shunda ham quvaladim.
Tutganimda agarda
Qilardim burda-burda.

Uchchalasi:

Uchchalamiz bo'ldik birga
Hasharot qochdi qirga.

Tarvuz:

Endi kelmasmi qaytib?

Qovunjon:

Kelib qolsa-chi daydib?

Uchchalasi:

Unda tappa ushlaymiz,
Miyasiga mushtlaymiz.
Chiqarib abjag'ini,
Ezamiz-da jag'ini.

(Shu so'zlarni qaytarib,
ashula qilib aytishadi.)

G'ujumoy:

(Kelib.)

Yasha, naynov Qovunjon,
Rosa bo'libsan chaqqon.
Maqtanishni qotirding.
O'zi bo'lding botirning.

Dehqon bobo:

(Kelib.)

Chakki emas Tarvuz ham,
Polvon bo'lar chinakam.
Tag'in ozsa-chi bir oz,
Bo'yiga tushardi mos.

Qovunjon:

Ozishga o'yin kerak.

Tarvuz:

(Qovunni ko'rsatib.)

Ozsam bo'laman tarrak.

Dehqon bobo:

O'yna va qil zaryadka,
Ketmas sira zararga.
Harakatu harakat,
Harakatdan barakat.

Hamma:

Qani, Tarvuz,
o'ynab qol,
Chiniqarsan
ehtimol.

Tarvuz:

O'ynay qolay
o'ynasam,
Qani chalinglar
qarsak.

Bo'shashma ey, Handalak,
Mendan ham bir raqqosa —
Bo'ladi o'mak olsa.

(Muzika chalinadi, qarsak
yangraydi. Tarvuz o'yinga
tushadi. Ularning o'yinini
eshitib Qovoqvoy ham
lapanglab kela boshlaydi.
G'ujumoyni ham o'yinga
tortishadi.)

Tarvuz:

Menga qarang.
O'zim tarang,
Yurar, demang
Arang-arang,
Aylanaman.
Shaylanaman.
Ham semizman.
Ham ixchamman,
Ayting, axir,
Kimdan kamman.

Aylanaman,
Shaylanaman.

Handalak:

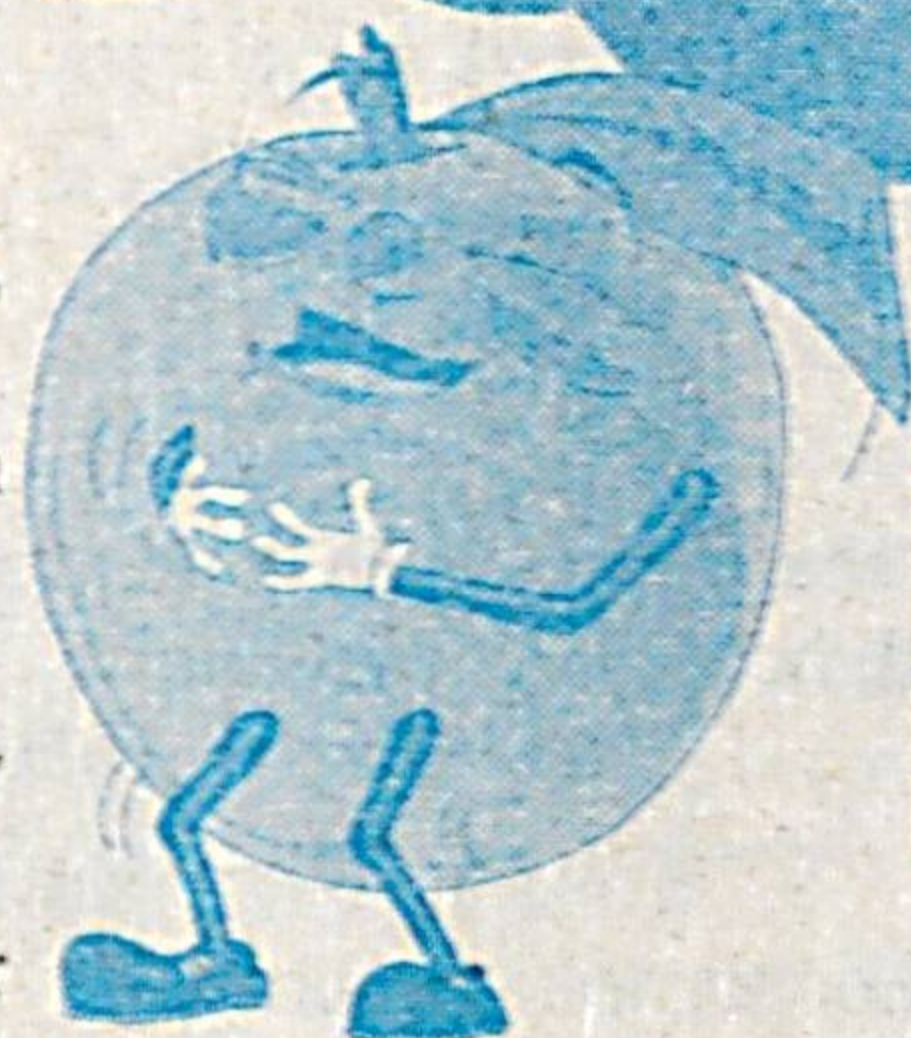
(Zavqlanib.)
Sheryurakman,
Handalakman.
Hasharotni
Yengajakman,
Handalakman.

Boshqalar:

(Lapar qilib aytishadi.)
Xo'ppa semiz Tarvuzvoy,
Beqasam to'n kiygan toy,
Kiygan toy.

Gir aylanib
o'ynaysan,
Yasha Tarvuz,
qo'ymaysan.

Xo'ppa semiz, tuki
yo'q,
Suvdan bo'lak yuki
yo'q!

O'zi rosa
pishigan,
Barcha xursand
ishidan.

Tarvuz:

O'yinini ko'rib qo'y
Tarvuz tog'angni,
Tarvuz tog'angni.
O'yin degan bunaqa
Bo'lar og'ayni,
Bo'lar og'ayni.

(Qovoqvoyni
o'yinga tortishadi. U
q o c h a d i .
Hammalari o'ynab
sahnaning chap
tomoniga o'tib
ketishadi. Bir
ozdan keyin yuziga
to'r tutib olgan
O'rgimchakkana
b o s h l i q
hasharotlar paydo
bo'lishadi. Atrofga
alanglashadi.)

O'rgimchakkana:

Bo'lib yurlaring
ziyrak,

Xo'p, bunday
qilish kerak.

Buyrug'im —
qat'iy buyruq!

Hech kimsa
demasin «yo'q».

Ko'sak qurti:

(Ta'zim qilib.)

Qani aytsinlar
asta,

B a j a r a m i z
birpasda.

(Davomi bor.)

ABADYYAT ARDOQLAGAN ALLOMALAR

Ushbu ruknni Rustam OBID olib boradi

(Davomi.)

Boshi o'tgan sonda).

Qasr egalari yodgorlik xonalarini saqlab qolgan holda yerto'lada ajoyib bir muzey tashkil qilishgan.

Bilimim shu yerga yetib keldikim, Bilimsizligimni endi tushundim.

Abu Shukur Balxiy

Bu yerda Leonardoning suratlari, chizmalari va tavsiflari bo'yicha u ixtiro qilgan mashina va mexanizmlar tiklanganini ko'rish mumkin. Yerto'ladagi xonalarni aylanib yurarkansiz, bu dahoning inson tafakkuri rivoji hamda ilmiy-texnik taraqqiyot to'g'risidagi jamiki tasavvurlarimizni ostin-ustun qilib yuboruvchi g'ayrioddiy qudratidan yana bir bor hayratlanmay ilojingiz yo'q.

Leonardoning barcha mashinalari odamning mushak kuchi bilan harakatga keltirilishi kerak edi. U bug' yordamida ishlovchi zambarakni o'ylab topdi, yana bir qadam tashlab, bug' yordamida ishlovchi dvigatelni ixtiro qilish esa nasib etmadi.

Aniqrog'i, bunga ulgurolmadi, chunki uning qo'lidan kelmaydigan narsaning o'zi yo'q edi. Odam mushaklarining kuchi bilangina cheklanib qolgan Leonardo shunga qaramay, prujinali avtomobilni va minoralarning chorqirra gumbaziga o'xshab ketuvchi to'pli tankni yarata oldi.

Klo Lyuse muzeyida bir daqiqa ichida qurish mumkin bo'lgan osma

ko'pri andozasi turibdi. Uning yonida pulemyot va «katyusha»larning ilk ajdodi - ko'p stvolli qurilmani ko'rasiz.

Shamol tezligini o'lchovchi asbob.

Gidravlik turbina. Reduktor.

Ekskavator. Parashut. Qismlari

bir-biriga kiruvchi o't o'chirish

narvoni. Ilgarilama harakatni

aylanma harakatga aylantirib

beruvchi g'aroyib mexanizm. Bosib o'tilgan masofani o'lchovchi g'ildirakli qurilma. Qayiqlardan baliqlarni tushiruvchi mexanizm. Leonardo baliqlar tanasini o'rganib, kemalar tubi

o'xshash duxoba parda ortida, mo'jaza sahnanani eslatuvchi to'shakda esa buyuk umr fojiasining so'nggi ko'rinishi poyoniga yetmoqda.

Buyuk kishilar olmos yanglig' noyob va shu qadar serjilodir.

Sharq naqli

Leonardo yonida o'tirgan qirol Fransiskning iztirobga to'lug' chehrasiga boqarkan, xudodan va odamlardan hayotida bu qadar kam ish qilgani uchun uzr so'radi-da,

ohista jon berdi.

Uning tobutini vasiyati bo'yicha

sadaqa ulashilgan 60

nafar kambag'al-

qashshoqlar

kuzatib bordi.

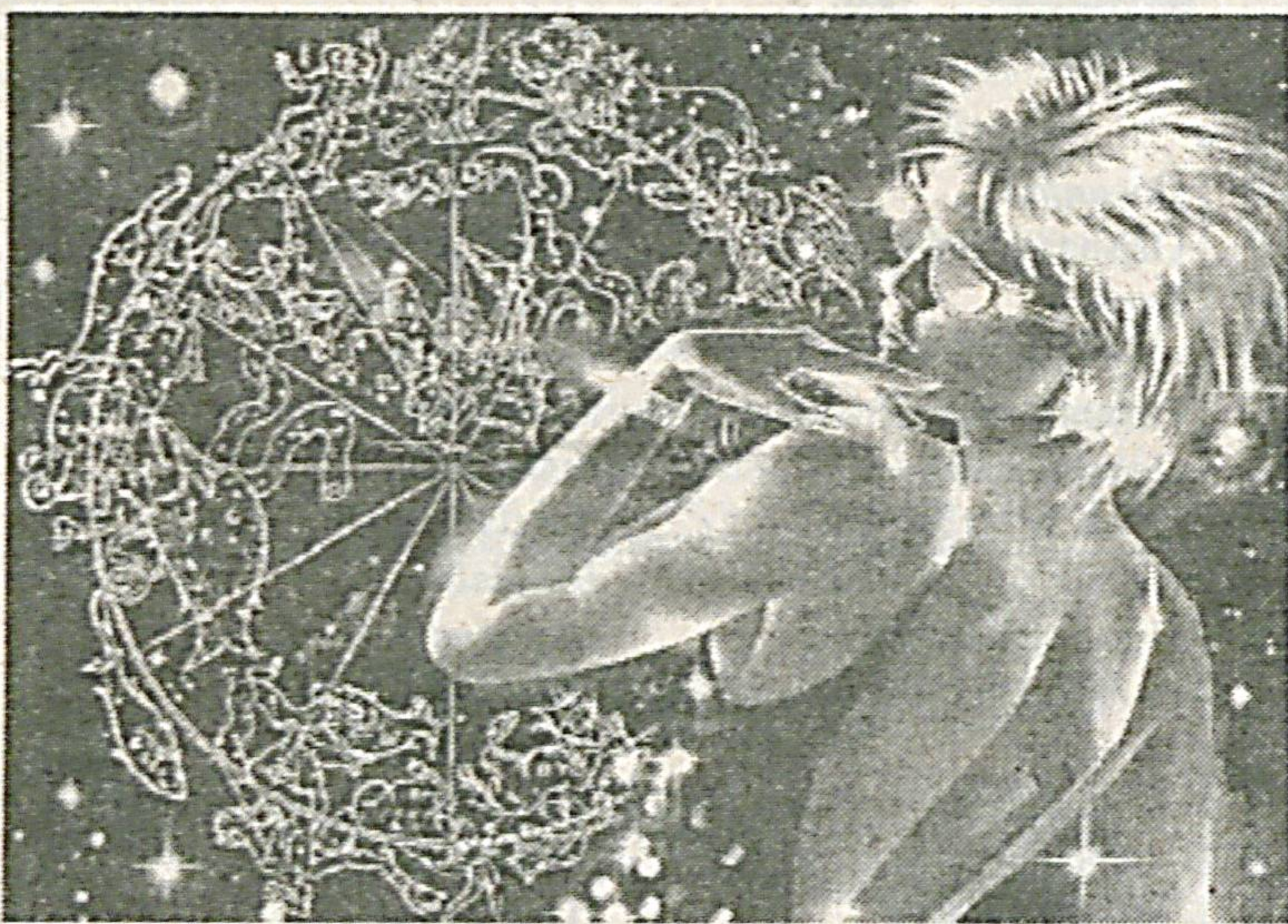
Leonardoning qabri XVII asrdayoq yo'qolib ketgandi, agar san'atshunos Arsen Gusse bo'lmaganida balki hech qachon topilmasdi. Qirol qasrining bog'boni bilan birgalikda u juda ko'p joylarni qazib chiqdi va pirovardida peshonasi baland va tishlari saqlanib qolgan bosh suyagiga duch keldi.

Uning yonidan Gusse topgan bir bo'lak toshda yedirilib ketgan lotincha INCH harflari arang ko'rinardi. Shundan keyin topilgan yana ikkita toshning birida DUS, ikkinchisida LEO degan harflarni o'qish mumkin edi. Ana shundagina Arsen Gusse bir paytlari bu qabr toshiga LEONARDUS VINCHIUS deb yozilganini tushunib yetdi.

QIROLNING QO'LIDA

JON BERGAN DAHO

Nazariya - sarkardayu amaliyot askardir

uchun yangi shakl topgan. Qushlar qanotini o'rganib, qanot qoquvchi mexanizm yaratgan. Buni qarangki, XVII asr boshlarida ixtiro qilingan bu qurilmalarning bari hozirda ham binoyiday ishlab turibdi.

1519 yil 2 may. Ayni bahor gullagan chog'i, yer yuzida Leonardo shunchalar yaxshi ko'rgan hayot yangilanmoqda. Tabiat yashnagan, qushlar sayragan... Teatr pardasiga

Men sizlarga hikoya qilib bermoqchi bo'lgan voqea bundan bir necha oy ilgari bo'lgan edi. Sinfimizdagi Botir degan bola menga maktub yo'llabdi. Men uni o'qib chiqdimu avvaliga e'tibor bermadim. Oradan bir necha kun o'tgach, yana shu mazmunda xat keldi. To'g'risini

aytsam, sinfimizdagi qizlar bilan sirlasha olmayman. Xuddi ular meni ustimdan kulayotgandek bo'laveradi. Botir meni tanaffuslarda, bayramlarda «ta'qib» qilavergach, bu sirni dugonam Sevaraga aytdim. Sevara tabiatan og'ir, bosiq qiz bo'lgani uchun unga yuragimni ochib, ancha yengil tortgandek bo'ldim. Lekin bu gaplarimni aytganimda Sevara g'alati bir holatga tushib qoldi. Men unga vaqtida e'tibor bermagan ekanman...

Xullas, Botir bilan bir partada o'tiradigan, birga dars tayyorlab, hatto kinolarga birga tushadigan bo'ldik. Men bor sirlarimni Sevaraga aytish uchun unikiga har kuni boradigan bo'ldim. Bir kuni Sevara

qo'ng'iroq»ni o'tkazish tadbiriga tayyorgarlik bo'layotgan bir paytda sinfdoshimiz Farida kelib, Sevarani dadasi Jizzaxga birga olib ketayotganini aytib qoldi. Hamma Sevarani oxirgi qo'ng'iroqda birga

aytdi. Men hayron bo'lib, uyga kelgach, haligi xatjildni ochdim va... nazarimda hammayoq ostin-ustin bo'lib ketgandek tuyuldi. Ne ko'z bilan ko'rayki, qo'llarimda

Botirning Sevaraga yozgan xatlari turardi. U menga qay mazmunda yozgan bo'lsa,

xuddi o'sha mazmundagi xatlar. Men ularni g'ijimlab, uloqtirib yubordim va Sevaralarning uyiga qarab yugurdim. Borgunimcha ketib qolmasin-da, deb yugurayapmanu, yo'l t a m o m bo'lmayotgandek... Men kechikibman. Ular ketib bo'lishgan ekan. Shu maqola orqali men Sevaradan kechirim so'ramoqchiman.

Xilola

SHOKIROVA,

Toshkent viloyati,

Bo'ston jamoa xo'jaligi.

OSHIKOR BO'LGAN SIR

menga: «Hilola, sen juda yaxshi qizsan, lekin Botir... seni keyinchalik yaxshi ko'rmay qolishidan qo'rqmaysanmi?», deb qoldi. Men Sevaraga ajablanib qaradim va unga bor zahrimni sohib yubordim. Lekin shuncha gapdan keyin ham Sevara menga lom-mim demadi. Eh, o'sha gaplarimni eslasam... Sevarani noo'rin xafa qilganimni tushunib yetaman.

...Maktabda «Oxirgi

bo'lolmasligiga achinib, uni kuzatish uchun chiqish kerakligini aytishdi. Ertasi kuni Sevarani kuzatish uchun sinfdoshlarim yig'ilishdi. To'g'risini aytsam, borgim kelmadi. Xullas, oxirgi qo'ng'iroq bayrami o'tib, imtihonlar topshirish vaqti keldi. Sevara imtihonlarga keldi albatta. Oxirgi imtihonni topshirayotgan kunimiz u menga bir xatjildga solingan qog'ozlarni berdi va u mendan xafa emasligini

oyoq qarab olishdi va allanimalar deb gapira boshlashdi. Men avvaliga

MEN BILAN GAPLASHISHMAYDI

ularga e'tibor bermadim. Qizlar bilan gaplashib o'tirmoqchi bo'lsam, ular menga orqa o'girib olishdi va yonidagi dugonalarim bilan gaplashib o'tirishdi. Menga bu narsa juda qattiq botdi. Xullas,

tug'ilgan kunda o'tirgim kelmadi. Ularga bildirmay chiqib ketdim. Uyga kela-kelguncha yig'lab keldim. Oyijonim ahvolimni ko'rib, qo'rqib ketdilar. Mendan gap so'ragandilar, ularga, vaqtida o'qimaganliklarini, endi maktabda farrosh bo'lib ishlayotganliklaridan uyalayotganimni jahl ustida aytib yuboribman...

Oyijonim meni gaplarimdan xafa bo'lib, yig'lab yubordilar.

Endi yoz bo'yi dalada ishlab, pul yig'ib o'zimga o'quv qurollari va kiyimlar sotib olmoqchiman. Lekin oyijonimga qattiq gapirib qo'yganim, dillarini og'ritganim uchun o'zimni kechira olmayapman.

Nigora BERDIYEVA,

Parkent tumanidagi Chotqol jamoa xo'jaligi.

Mening ismim Nigora. 8-sinf o'quvchisiman. Otam oddiy ishchi, oyim maktabimizda farrosh bo'lib ishlaydilar. Sinfdoshlarimiz bilan uncha ahilmasimiz. Boshqa sinfdoshlarning bir-birlariga mehribonchiliklarini ko'rib, ularga havasimiz keladi. Sinfdoshlarim negadir hammasi boshqacha bo'lib qolishgan. Ayniqsa, qizlarni chekkaga chiqarish, ularni kamsitish borgan sari ko'payib ketdi. Mening otam har doim ham so'nggi rusumdagi kiyimlarni olib beraverishmaydi. Yaqinda bir sinfdoshimizning tug'ilgan kuni bo'ldi. Hamma chiroyli kiyinib borgan, birgina men odmiroq kiyimda edim. Men xonaga kirib borishim bilan qizlar menga boshdan

Sahifani Ozoda TURSUNBOYEVA tayyorladi.

Siz mening ko'zlarim nurisiz,
Siz mitti qalbimning to'risiz,
Siz aytgan so'zimning durisiz,
Jannatimsiz — onajonim.
Yuzingizga qo'yib yuzimni,
Ilinaman nonu tuzimni,
Bag'ringizda ko'ray o'zimni,
Keragimsiz onajon.

Mening suyuqli va mehribon

Onajonim matbaa sohasida ko'p yillik halol mehnatlari uchun O'zbekiston Respublikasi Davlat matbuot qo'mitasi tomonidan bir necha marta «Faxriy yorliq»lar bilan taqdirlanganlar. O'sha paytda ulardan, bizdan-da baxtiyor inson yo'q edi nazarimda. Hozir onajonim yanada baxtlilar. Chunki men ham ularning yo'llarini tanladim. Mening hayotimda onajonim aytgan o'gitlari, o'rgatayotgan yo'riqlari nur sochguvchi o'chmas mash'ala bo'ladi.

Fursatdan foydalanib, men Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari kuni bilan mehribon onajonimni va ularning hamkasblarini chin

MUNIS ONAJONIM MENING

Jahonda nimaiki oq bo'lsa, unga ona suti, nimaiki jo'shqin va qaynoq bo'lsa, unga ona mehri timsol. Ha, inson uchun onadan o'zga mehribon zot bo'lmasa kerak. Men uchun ham onamdan muqaddas

zot yo'qdir. Onamlarga bo'lgan mehrimni undan uzoqlashganimda angladim. Maktabda o'qib yurgan kezlrimda uyimiz shundoqqina maktabning biqinida bo'lgani sababli har tanaffusda uyga chiqib turardim. Endi o'qishga kirdim, lekin darslar tugamasdan uyga ketgim keladi. Nimadir meni uyga chorlayveradi. Uyga borsamu onajonimning mehr to'la so'zlarini eshitsam deyman.

Men tushunib yetmagan bu talpinishlar onamning mehri ekan, muhabbati ekan. Bir kuni

o'qishdan kelsam, onajonim xayol surib o'tiribdilar. Ularga nazar tashladimu beixtiyor ko'zlarim yoshga to'ldi. Sababi, onamning yuzlarida ajinlar paydo bo'lgan, sochlariga oq tushgan edi. Nima uchun ilgari ko'rmagan, sezmagan ekanman, degan o'ylar o'tdi xayolimdan.

Onajonim, sizga tilaklarim bir olam. Endigina 42 bahorni ko'rdingiz, yana 100 bahorni ko'rish nasib etsin. To'rt gul'unchangizni gul qilib, umr bog'ingizni yashnating. Quyoshday mehringiz ila bizni kamolga yetkazing.

Qizingiz Samixa

MIRZAMUHAMEDOVA,

Toshkent pedagogika kollejining

1- kurs talabasi.

BAYRAMINGIZ MUBORAK!

onajonim — Nasiba opa Umarova qariyb yigirma yildan buyon «O'zbekiston» nashriyotida katta musahhih lavozimida faoliyat ko'rsatib kelayaptilar. Kasblaridan gap ochishimdan maqsad, 27 iyun Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari kuni bilan muborakbod etishdir. Onajonim ishda jonkuyar xodima, oilada esa qo'li gul pazanda, chevar va albatta shirin so'z, mehribon onadirlar. Ular hayotda o'rgangan tajribalarini biz farzandlariga o'rgatib boradilar. «Kimdir sizga yomonlik qilsa ham, ko'nglingizni ranjitsa ham aslo unga yomonlik qilmang, yaxshilik qilib u kishini uyaltiring», deb nasihat qiladilar. Onajonim o'z kasblarini juda sevadilar. Bizni ham juda yaxshi ko'radilar, yeru ko'kka ishonmaydilar.

yurakdan tabriklayman. Ularga boqiy umr, sihat-salomatlik, mas'uliyatli ishlarida omad va zafarlar tilayman.

Nigora ESHIMOVA,

Toshkentdagi arab tiliga

ixtisoslashgan

29 - maktabning

7 - «V» sinf o'quvchisi.

1-mashq

O'tgan darsimizdagi inglizcha tekstimizga oid quyidagi savollarga inglizchada yozma yoki og'zaki javob bering!

Exercise 1

Answer the following questions to the text!

1. What kind of diplomacy was in the 18th and 19th centuries?

2. Why was such diplomacy possible?

3. Why did some states protest to secret diplomacy?

4. What organization supported open diplomacy?

5. What kind of diplomacy was supported by Dag Hammarskjöld?

2-mashq

Quyidagi so'zlardan bir-birining ma'nosiga zid keladigan, ya'ni antonim so'zlarni topib, belgilang.

Exercise 2

Find antonyms to the following words:

Bilateral ! defeat

INGLIZ TILINI O'RGANAMIZ

WE LEARN ENGLISH

Gazetamizning o'tgan sonlaridan birida «Ingliz tilini o'rganamiz» nomli sahifamizda

«Diplomatiya, uning tarixi va tashqi siyosat tushunchalari» ga oid inglizcha tekstni e'tiboringizga havola qilgan edik.

Bugungi darsimizda shu tekstga oid savollar, antonim va sinonim so'zlarga oid mashqlar, qiziqarli mavzulardagi yangi tekstlar hamda foydali bo'lgan test savollarini hukmingizga havola etamiz.

Secret ! internal
Victory ! multilateral
External ! public
To lose ! alive
Late ! exception
A matter of practice !

ain

3-mashq

Quyidagi qisqagina tekstimizni o'zingiz mustaqil lug'atdan foydalangan holda o'zbekchaga tarjima

qiling! Tekst unchalik qiyin ham emas. Harakat qilib ko'ring, bu tarjimonlik qobiliyatingizni oshirishda sizga juda katta yordam beradi.

Exercise 3

Read the following text, translate into Uzbek language and compare with local tradition.

Yaqin Sharq ayollari qadimgi davrlarda

Women of the Middle East in the past

In the Middle East women have traditionally stayed at home. They were responsible for maintaining the home and did not work. In fact when women went out in public, they covered their faces and walked behind their husbands.

Hozirgi Yaqin Sharq ayollari

Women of the Middle East nowadays

Today the pattern of life is changing. Many women want to take an active role in the economy and in the society's life and in the other spheres of life. However the work reduces their chances of getting married, because many men still want to marry in the traditional way.

Shohruhbek
KARIMBEKOV
tayyorladi.

CHO'PONNING SIRI

Bu voqea Hisor tog'ining Miraki tumanidagi Suvtushar degan joyda sodir bo'lgandi. 1950 yil avgust oyining

ikkinchi yarmida novosibirsklik do'stim, geolog Plotnikov biz turgan joyga - ekspeditsiyamizning bazasiga keldi. Maroqli suhbatlashganimizdan so'ng uni kuzatib, bazasini ko'rib kelmoqchi bo'ldim. Ularning bazasi Hisor tog'larining 3000 metrdan balandroq joyida ekan. Biz toqqa asta-sekin

ko'tarilayotganimizda, tog' yon bag'ridagi archazorlar ichida bir itning ovozini eshitib qoldik va o'sha yerga bordik. Jarlikda

o'z podasidan ajralib, qulab tushgan bir qo'y bor edi. It esa unga ko'maklashgisi kelar, shuning uchun tinmay vovullar edi. Shunda qo'ychivonning o'zi ham kelib qoldi. U darhol qo'yni jarlikdan chiqarib oldi-da, itiga minnatdorchiligining ifodasi sifatida yemak berdi. Hayrat bilan qarab turganimizni fahmlagan cho'pon: «Podaga hamroh bo'ladigan itlar doimo har bir qo'yga ko'z-quloq bo'lishadi, bizga ko'maklashishadi», - dedi.

Shu voqea sabab, vafodor do'stlarimiz bo'lmish itlarga bo'lgan mehrim yanada ortgan.

Sobir ERGASHEV.

Kunlardan bir kun

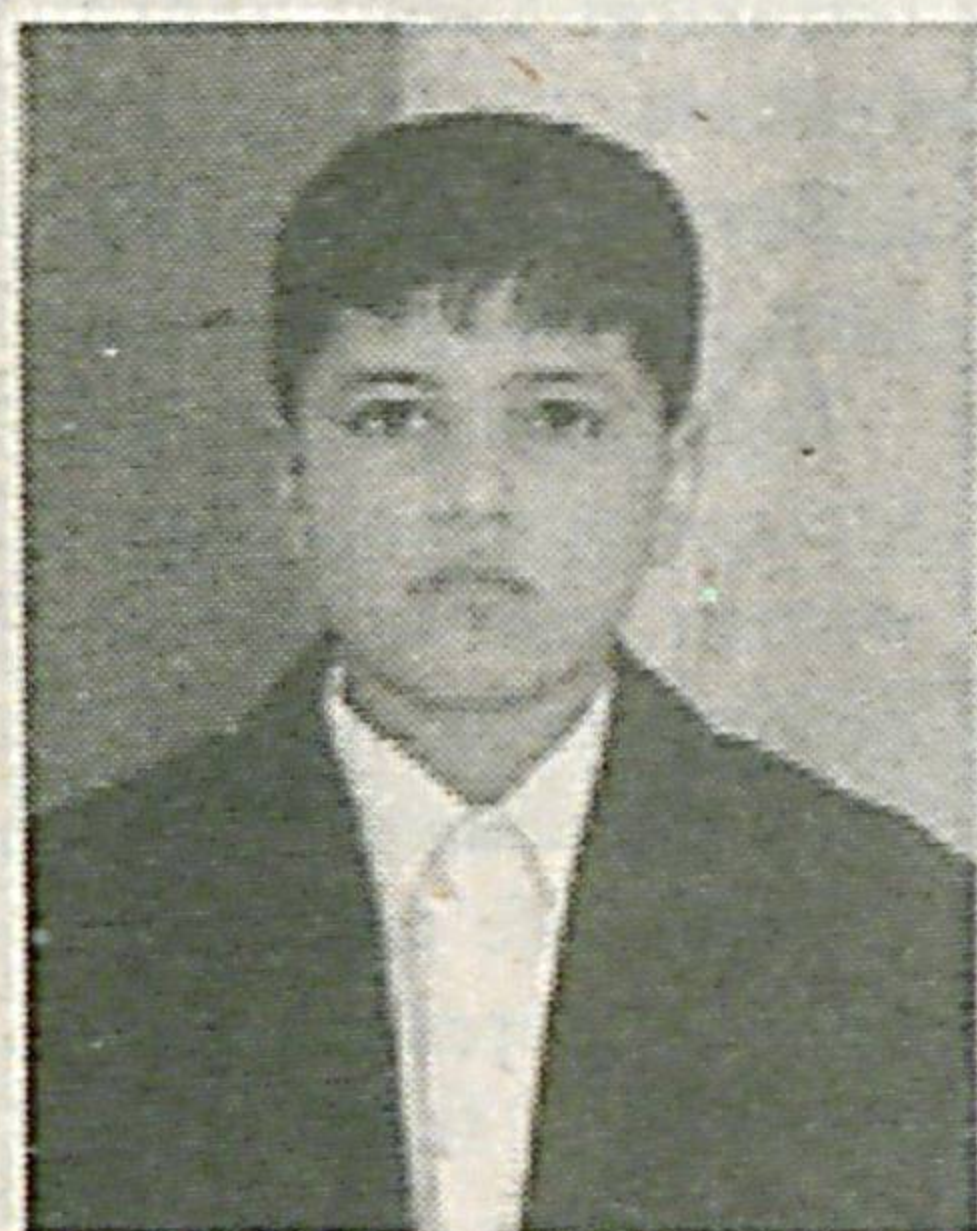
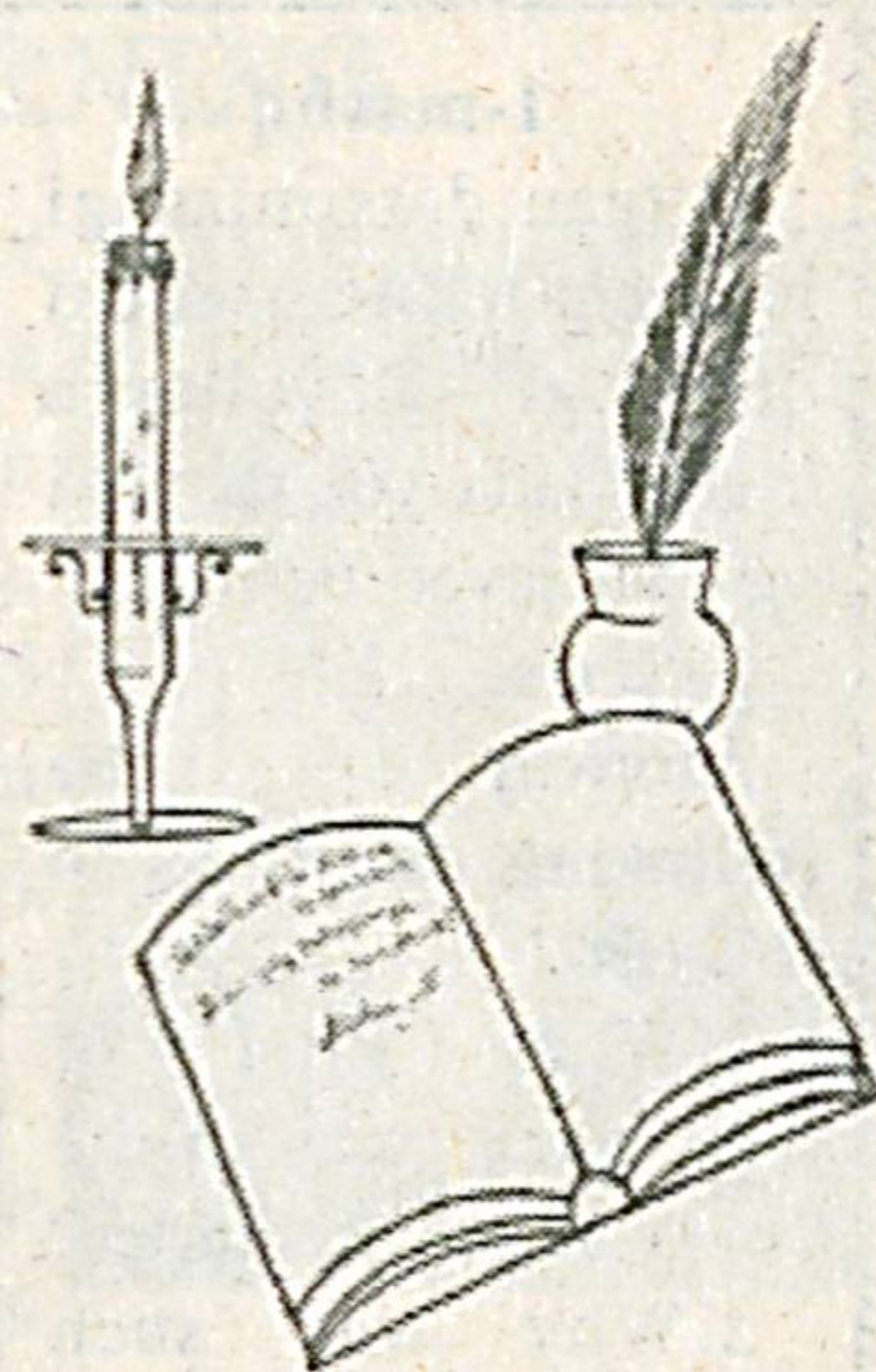
Ajdodlari ulug' yurtning
zurriyodlari ham bexislat
emasliklariga ko'p bora
amin bo'lganman.
Tahririyatimizga kuniga
yuzlab maktublar kelsa,
ulardan to'qsontasi she'r
bo'ladi, desam mubolag'a
qilmagan bo'laman. Tizgin,
pokiza qalb nidosi beg'ubor
his-tuyg'ular bilan
yo'g'rilgan she'riy
satrlarning barchasida aniq,

Bizning to'garak

umidlarga yo'g'rilgan
ishonch bor. Zero,
she'riyatga, adabiyotga
ixlosi baland san'atsevar
xalq farzandlari, Alisher
Navoiy, Nodirabegim,
Uvaysiy, Anbar Otin, Dilshod
Barnolar ajdodlari ular.
Mitti yuraklarning
hissiyotga to'laligi,
she'riyatga oshustaligi ham
shundan.

Yaqinda to'garagimiz
nomiga kattagina xatjild
keldi. Farg'ona viloyati,
Oltiariq tumanining so'lim
Eskiarab qishlog'ida
yashovchi bir guruh ijodkor
bolalar o'z she'riy
mashqlaridan namunalar
yuborishibdi.

She'rlari bizga ma'qul
kelib, ularni e'tiboringizga
havola qilishni lozim topdik.

FARZANDINI O'ZGAGA BERGAN INSONLARGA

Nahot o'sha otaning,
Qalbi shuni buyursa.
Nahot o'sha onaning,
Dilbandin ko'zi qiyasa.

Qiynalmasmu vijdoni,
Bir kun keksaysa ota.
Orom olarmu joni,
O'zin o'ylasa ona.

Gulzorda gul bo'lmasa,
Chamanzorga ne hojat?
Uyda farzand bo'lmasa,
Oilaga ne hojat?

Umidjon **BOLIROV**,
6 - «A» sinf o'quvchisi.

Biz S.Sirojiddinov nomli 7 - maktab
o'quvchilari «Tong yulduzi» gazetasining
ashaddiy muxlislaridanmiz. Uning har bir
sonini katta qiziqish bilan o'qib chiqamiz.
Gazeta sahifalari bizga juda yoqadi.
Ayniqsa, «Bizning to'garak»ni birinchi
bo'lib ko'zdan kechiramiz. She'rlari, hikoya
va xandalar chop etilayotgan
tengdoshlarimizga havas qilamiz...

Biz ham maktabimizda ona tili va adabiyot
fani o'qituvchisi Nishonbu Turdaliyeva
rahbarligida tashkil qilingan «Nihol»
to'garagiga qatnashamiz. O'z ijod
namunalarimizdan sizlarga jo'natmoqdamiz.
Maqsadimiz - Respublikadagi
tengdoshlarimizning ijodimizga bo'lgan
munosabatini bilishdir.

Nazokat **AHMADJONOVA**,
«Nihol» to'garagi a'zosi.

O'ZBEKISTONIM

Yurtimiz jannatmakon,
Har qarichi guliston.
Nomi tillarda doston,
Vatanim O'zbekiston.

Yurtimiz juda boydir,
U go'yo toshqin soydir.
Yurtboshim quyosh bo'lsa,
Elim bamisli oydir.

Mening aziz Vatanim,
Fido senga jon-tanim.
Tilaydi senga omad,
Yosh shoira Nazokat.

DADAJON

Agar uyda qiz bo'lsa,
Mening hayotim deysiz.
O'g'il bo'lsa-chi agar,
Uchar qanotim deysiz.

Onamiz bizga bog'bon,
Siz esa bizga posbon.
Baxtimizga doimo,
Omon bo'ling, dadajon!

Gulmira
TURSUNALIYEVA,
5 - «YE» sinf o'quvchisi.

ONALAR

Onalar bor ekan,
Osuda dunyo.
Mehrli ko'zlari,
Borliqqa ziyo.

Shahlo
TURSUNALIYEVA,
5 - «A» sinf o'quvchisi.

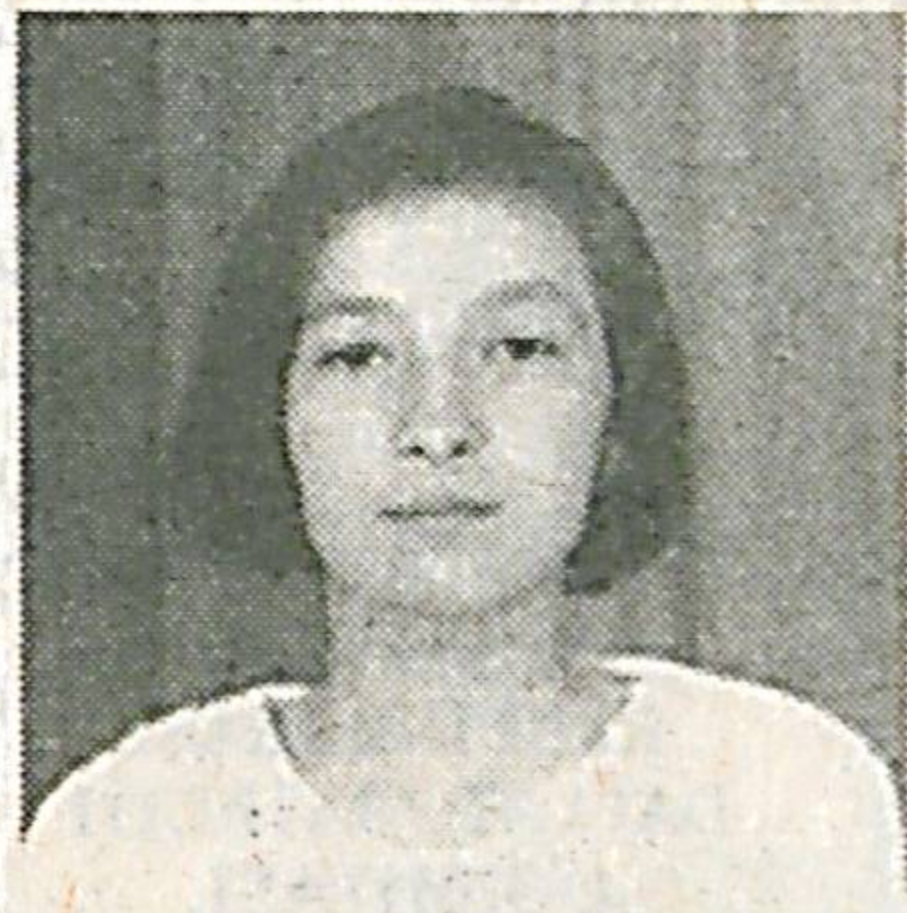

Olimjon **QO'LDOSHEV**,
6 - «A» sinf o'quvchisi.

TINCHLIK

Zaminda quyosh kulsa,
Borliq gullarga to'lsa,
Bolalar o'ynab-kulsa,
Shudir bizning baxtimiz.

Tinchlik, hur zamon bo'lsa,
Yurtboshim omon bo'lsa,
Dunyo qo'shiqqa to'lsa,
Shudir bizning baxtimiz.

ONAJONIM

Onajonim, onam mening,
Jonajonim onam mening.
Oq yuvib, ham oq taragan,
Mehribonim onam mening.
Katta bo'lib ulg'ayganda,
Quvvat bo'lay belingizga.
Qo'lingizdan ishni olib,
Xizmat qilay o'zingizga.

Oq tushmasin sochingizga,
Gard yuqmasin boshingizga.
Yiroq ketsam, sog'insangiz,
Yetib boray qoshingizga.

Charosxon KARIMOVA,
5 - «YE» sinf o'quvchisi.

BIZNING SINFI QIZLARI

Bizning sinf qizlari,
Chiroylidir yuzlari.
Bir bor kulib qo'ysalar,
Malikaning o'zlari.

ONAMGA

Gulzordagi bulbul bo'lib,
Qoshingizda xonish etay.
Qo'lingizga guldasta-yu
Chakkangizga gullar tutay.

Sahobat

QAHHORJONOVA,

5 - «YE» sinf o'quvchisi.

NIYATIM

Eng avvalo yurtida
tinch zamon bo'lsin,
Ota-onam baxtinga omon bo'lsin.
O'zbekiston quvonch,
shodlikka to'lsin,
Niyatim shu, orzuim shu, baxtim shu!

Katta bo'lib yurtga sodiq bo'lolsam,
O'zbekiston bayrog'ini o'polsam,
Ota-onam duosini ololsam,
Niyatim shu, orzuim shu, baxtim shu!

Husanboy ISOQOV,

6 - «D» sinf o'quvchisi.

-Oyijon, yomg'ir nega yog'adi, a?

-Yer hosildor bo'lishi uchun. Dov-daraxtlar, gullar o'sishi uchun.

-Iye, qiziq-ku, nega unda asfalt yo'lga yog'adi?

xxx

-Dada, siyoh qimmat turadimi?

-Hech ham. Nega so'rab qolding?

-Bilasizmi, gilamga biroz siyoh to'kib yuborgandim, oyimlarning rosa jahllari chiqdi-da.

xxx

-Oyi, bir qarang, mana bu amakimning boshi tap-taqir ekan.

-Sekinroq gapir, eshitsa xafa bo'lishi mumkin, axir.

Tanbehdan so'ng bola shivirladi:

-Oyi, yaltirboshligini o'zi bilmaydi, deb o'ylaysizmi?

xxx

Ona:

-Doniyor, muzxonaga ertalab ikki dona pirojnoye qo'ygandim, bittasi ko'rinmaydi-ku?

Doniyor:

-Ikki dona deysizmi oyijon? Bo'lmasa ikkinchisini men ko'rmay qolgan ekanman-da?

Shahnoza

OYDINOVA,

Alisher Navoiy nomli

Respublika Nafis

san'at litseyi o'quvchisi.

Qadim o'tgan zamonda bir o'lka bo'lib, uning nomi Husniobod ekan. Podshosi Shohsulton xalqiga mehribon, adolatli ekan. Husniobodda bir anhor bo'lib, undan barcha birdek foydalanar ekan. Lekin undagi suv adirliklarga chiqmas va shu sababli ko'p yerlar yaroqsiz holda ekan. Bir kuni podshoh xalqiga tepalikdagi yerlarga qanday qilib bo'lsa ham suv chiqarishni buyuribdi. Buni eshitib xalqining boshi qotibdi. Bu o'lkada bir O'ktam ismli yigit ham yashar ekan. U cho'ponlik qilib, kun kechirar

ekan. U ham balandliklarga suv chiqishini, o't-o'lanlar

so'ng uni suvning oqimiga to'g'rilab joylashtiribdi.

Kosalar suvni tepaga olib chiqa boshlabdi. Bu mo'jizani ko'rgan odamlar hayratdan yoqa ushlabdilar. Xushxabar tezda podshohga yetib boribdi. Shohsulton kelib bu mo'jizani ko'rib sevinib ketibdi. O'ktamni o'ziga vazir etib tayinlabdi. U yaratgan asbobni esa charx kabi aylangani uchun «Charxpalak» deb nomlabdi. Charxpalak shundan beri odamlarga xizmat qilib, suvsiz yerlarga suv chiqarib, hamma joyni bog'u bo'stonga aylantirarkan.

Elyorbek JO'RAYEV,

Andijon viloyati,

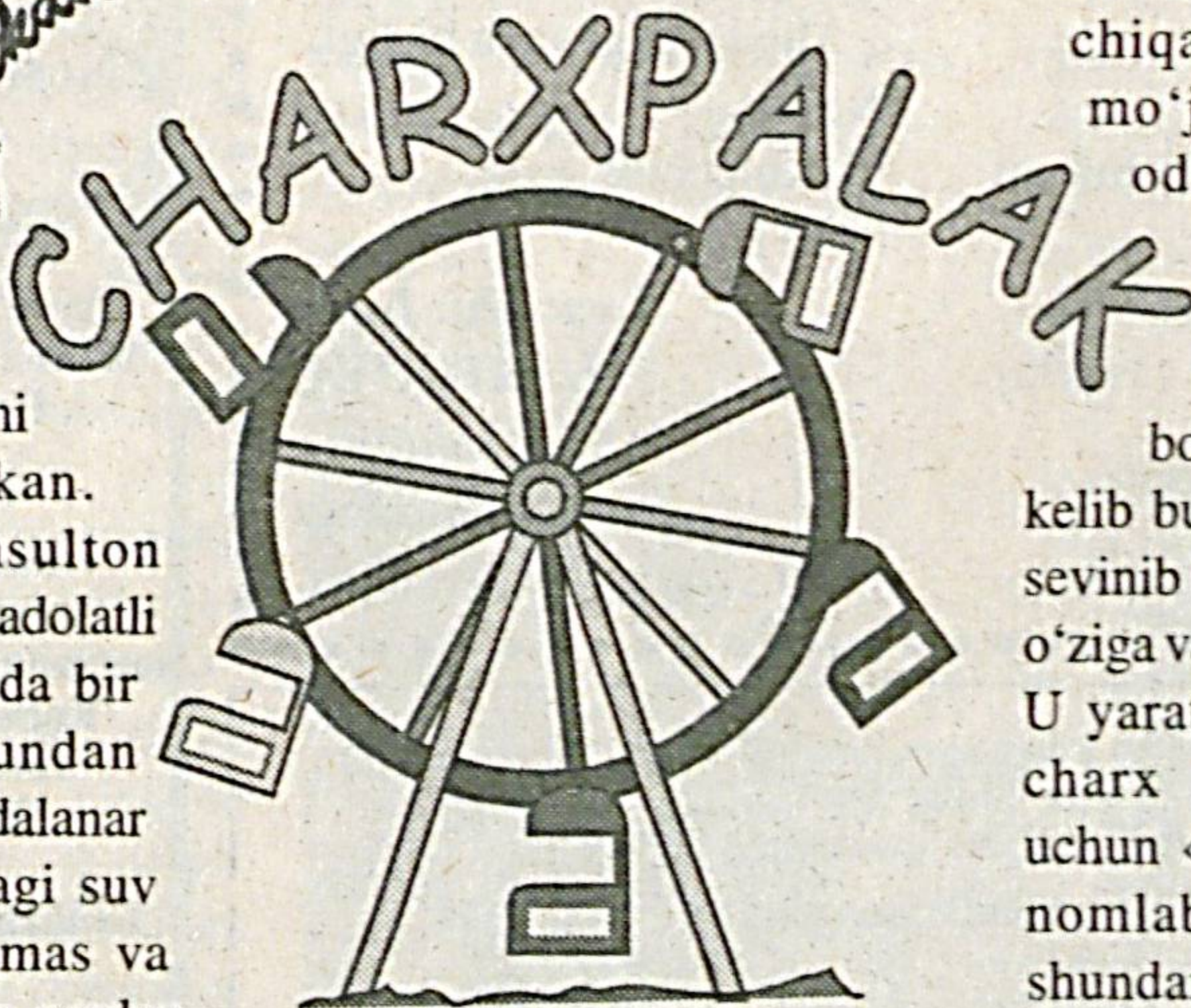
Izboskan tumani,

Lo'g'umbek qishlog'idagi

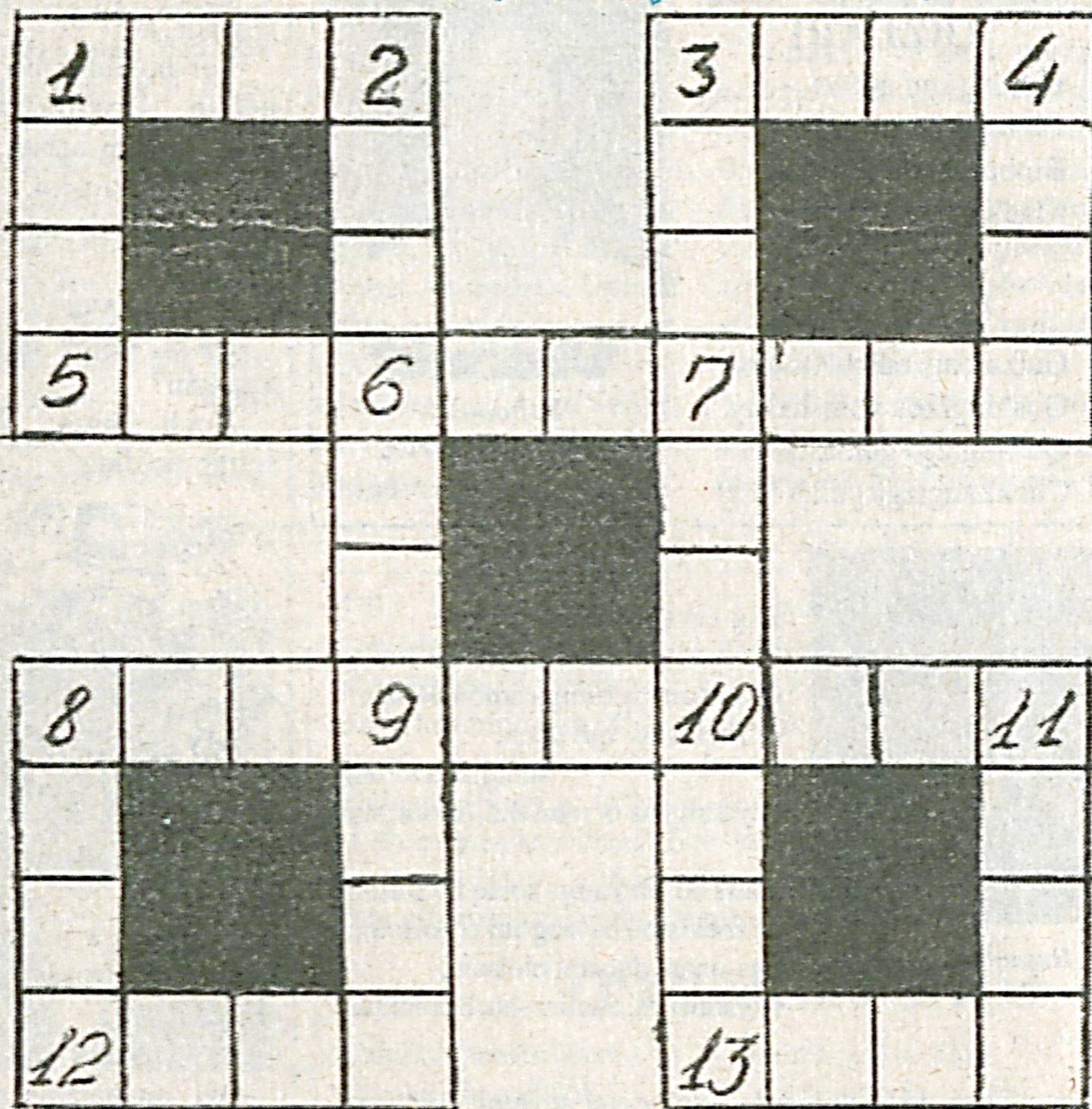
19 - maktabning

4-sinf o'quvchisi.

ko'p bo'lishini istar ekan. U uzoq o'ylab, shoh farmonini bajarishga kirishibdi. Avval taxtalardan doira yasab, o'rtasidan anhorning ikki qirg'og'iga yetuvchi uzun taxta o'tkazibdi. Keyin doiraga kosalar yasab o'rnatib chiqibdi. Asbob bitgandan

BO'SH O'TIRMA, BOSH QOTIR!

ENIGA:

1. Onalar qo'shig'i.
3. Ipga tizilgan dur.
5. Qarindosh.
6. Xushbo'y suyuqlik.
7. San'at turi.
8. Ovqat.
9. Gazlama.
10. Ko'rkam, gullab-yashnagan.

12. Sahar.

13. Qir.

BO'YIGA:

1. Qishin yozin bir xil kiyimda.
2. Duradgorlik asbobi.
3. She'riy asarlar yozadigan kishi.
4. Dalil, isbot.
6. Ruxiy azob, iztirob.

7. Rozi.

8. Musiqadagi vazn birligi.

9. Son.

10. Ko'pchilik, xalq.

11. O'lka.

Tuzuvchi: Iroda

HAKIMOVA,

Shayxontohur

tumanidagi

320 - maktab o'quvchisi.

BILIMINGIZNI SINAB KO'RING

1. Bir son bor, undan 6 ni ayirsak, ayirmaning 5 ga bo'lsak, bo'linmani 2 ga ko'paytirsak, ko'paytmaga 4 ni qo'shsak 20 hosil bo'ladi. Bu qanday son?

2. Bir xonaning to'rt burchagida 1 tadan mushuk o'tiribdi. Har bir mushukning qarshisida 3 tadan mushuk o'tiribdi. Xonada nechta mushuk bor?

Hilola EGAMBERDIYEVA,

A.Ikromov tumanidagi 312 - maktab o'quvchisi.

Maysazorda bir echki va uchta ulov o'tlab yurishardi. Ularning egasi Hamdam do'sti Rustamga ushbu savolni berdi:

-Do'stim, qani top-chi, shularda nechta quloq, nechta oyoq va nechta tuyoq bor? Aytinglar-chi, Rustam bu savolga qanday javob bergan?

Uchqunbek ODASHBOYEV,

Toshkent tumanidagi 30 - maktabning 4 - sinf o'quvchisi.

TONG Yulduzi

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Muassislar:

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
DAVLAT MATBUOT
QO'MITASI,
O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI XALQ
TA'LIMI VAZIRLIGI,
«KAMOLOT»
YOSHLAR IJTIMOY
HARAKATI,
«SOG'LOM AVLOD
UCHUN» XAYRIYA
JAMG'ARMASI

BOSH MUHARRIR:

Umida ABDUAZIMOVA

TAHRIR HAY'ATI:

Shuhrat AHMEDOV,
Jamoliddin FOZILOV,

Oynisa

MUSURMONOVA,

Qahramon

QURONBOYEV,

Feruza JALILOVA

(Bosh muharrir
o'rinbosari),

Po'lat MO'MIN,

Mukarrama MURODOVA,

Tohir MULLABOYEV,

Ergashvoy SARIQOV.

Noshir «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi.

Gazeta «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi kompyuter
bo'limida terib sahifalandi.
Hajmi A-3, 2 bosma
taboq.

«Sharq» nashriyot-
matbaa aksiyadorlik
kompaniyasida 46.291
nuxxada ofset usulida bosildi.

Korxona manzili: «Buyuk
Turon» ko'chasi, 41.

Buyurtma № T-661

Gazetani

Muhabbat MAHSUDOVA
sahifaladi.

Navbatchi:

Ozoda TURSUNBOEVA

Ro'yxatdan o'tish tartibi
№ 000137

Manziliz: 700129,
Toshkent shahri, Navoiy
ko'chasi, 30-uy.

Tel: 144-62-34.
144-63-08